

Upravištvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 - Telefon št. 2435.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavod: Ljub-
ljana št. 11842, Praha čisto
78 180, Viena št. 105 241

JUTRO

Naročnina znesla mesečno 25 - Din.

za tri mesece 40 - Din.

Uredništvo

Ljubljana: Knafljeva ulica 5 Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Maribor: Aleksandrova cesta 13 To-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 9 Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po
tarifi

Po konferenci pri okrogli mizi

Rezultat konference je razočaral tako Angleže kakor Indijce - Vlado v Indiji čakajo zopet težki časi

London, 3. decembra. s. j. Druga indijska konferenca je zaključena in njena osrednja osebnost Gandhi namerava v nekaj dneh zapustiti London, da se ob Zenevskem jezuru še malo odpočije od napovir zadnjih mesecev, predno se vrne v domovino. Čeprav je bila konferenca s stališča britanskega imperija izredno važen sestanek, ji že od vsega začetka niso niti v angleški prestolnici niti v angleški javnosti posvečali one pozornosti, ki bi jo zaslužila. Padec funta, padec vlade, upor v mornarici, razpust parlamenta, nove volitve in težka gospodarska kriza so potisnili zanimanje za razpravo o novi ustavi največje kolonije britanskega imperija popolnoma v ozadje. Pod dojmom tega nezanimanja zato tudi ni čudno, da indijska konferenca ni prinesla uspeha, vsaj onega ne, ki so ga ob njeni otvoritvi upravičeno pričakovali.

Na lanskim konferenci, ki se je bivala z znanim poročilom John Simonove komisije, ki je dve leti proučevala indijske razmere in v to svrhu prepolovala Indijo v vseh smereh, so Angleži prišli do zaključka, da je sedanjo indijsko ustavo treba le reformirati. Reforma naj bi obstojala v tem, da se ustvari indijska zvezna država, katere vlada bi bila odgovorna centralnemu indijskemu in provincialnim parlamentom. Za prehodno dobo, dokler se ne bi izvedla nova ustava, so Angleži zahtevali gotovo jamstva za varstvo manjšin in iznozemcev. Tudi bi za časa prehodne dobe Angleži pridržali vodstvo zunanje in notranje politike. Proti tem odredbam se je uprl Gandhi, češ, da niso v interesu indijskega ljudstva in da so tudi po svoji vsebini preveč megle in nejasne. Pa tudi v vprašanju notranje ustave in uprave Indije so se pokazala med samimi Hindi in muslimani taka nasprotja, da je konferenci že davno pred njenim normalnim zaključkom grozil polom. Dosežena sta bila prav za prav samo dva pozitivna rezultata, ki sta pa v primeri s problemi, ki bi jih morala rešiti konferenca, zelo borna. Angleška vlada je namreč pristala na to, da se v bodoče ne bo kot sodnik vmešavala v lokalne spore med narodno manjšino in večino, temveč da bodo v bodoče reševali vprašanja Hindi sami. Pozitiven rezultat je tudi, da dobijo tri severne province, ki so dosedaj imele vojaško upravo, civilno upravo in da se Sind, kjer je prebivalstvo po večini muslimansko, loči od Bengalije in postane avtonomna provinca.

Ob zaključku konference je bilo sicer sklenjeno, da njen razhod v Londonu ne pomeni definitivnega konca, temveč da bo

delovala v zmanjšanem obsegu še naprej v Indiji. Kako si tudi to izjavo dvoumno razlagajo, vidimo iz tolmačenja, ki ga ji dajejo razne angleške struje in stranke. Po mnenju desnice je naloga podaljšane indijske konference samo ta, da se omogoči Angležem zavlačevanje obljub, medtem ko zmeri listi s »Timesom« na čelu izražajo upanje, da se bo dalo uvrstiti zastopnike vseh indijskih strank v podobiore indijske konference, in se zato od nje upravičeno pričakuje plodonosno delo.

Konferenca sama je razočarala Angleže in Indijce, ker ni rešila nobenega večjega problema. Anglija je v zvezno indijsko državo pač v principu privolila, n hče pa ne ne, kako in kdaj naj se izvede. Tudi suverenost Indije je svetla obljuba, ki leskeče pred očmi indijskih nacionalistov, ne da bi kdo vedel, kdaj se bo uresničila. Teh trpih dejstev nista mogla prikriti niti sijajna retorika Macdonaldova niti Gandhijeva. Mahatma se je sicer uvodoma v prisrčnih besedah zahvalil Macdonaldu kot predsedniku konference za vso njegovo dobro voljo in trud, omenil pa je, da bi konec konference lahko pomenil razpotje. Ko so ga potem novinarji prosili, kaj je mislil pod besedo »razpotje« je Gandhi opozoril na proglasitev prekega sode v Bengaliji. Dogodki v Bengaliji, skupaj z negativnim izidom konference, ga navdajajo z največjimi skrbmi, tako da ima zelo malo upanja, da bi lahko prišlo iz tega kaj dobrega.

V Indiji sami se pa Angleži pripravljajo na resne dogodke. V Bengaliji, srcu in glavni žili Indije obenem, se množe teroristična dejanja od dne do dne, in pred nekaj dnevi so vstali zopet napadli in oropali neko vojaško bolnico ter pri tem pobili sedem ljudi, med njimi enega angleškega podčastnika. Vlada v Delhiju, ki se čuti po zmagi konservativcev zopet močnejša, nastopa proti vstašem vedno odločnejše. Kogar zalotijo pri kakem terorističnem dejanju, ga brez vsakega postopanja ustrelje. Podkrjali Indije je zahteval dalje od angleške vlade nova pojačanja čet, zlasti vojna letala in tanke, tako da je tudi brez preroških namigavanj in groženj Gandhija jasno, da se angleški vladi v Indiji bližajo zopet težki časi.

POGLOBITEV POLJSKO-JUGOSLOVENSKEGA SODELOVANJA

Ob priliki poseta zunanjega ministra dr. Marinkovića v Varšavi je bila podpisana konvencija o intelektualnem sodelovanju med Poljsko in Jugoslavijo

Varšava, 3. decembra. r. Včeraj sta jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković in poljski zunanji minister Zaleski podpisala konvencijo o intelektualnem sodelovanju med Poljsko in Jugoslavijo. Svedenemu podpisu so prisostvovali višji uradniki poljskega zunanjega ministrstva, osebje jugoslovanskega poslanstva s poslanikom g. Lazarevičem in poljski poslanik v Beogradu g. Schwarzburg-Günther. Obenem so bile izmenjane ratifikacijske listine o konzularni konvenciji, podpisane leta 1927. v Beogradu.

Po podpisu konvencije o intelektualnih odnosih med Poljsko in Jugoslavijo v zunanjem ministstvu je dr. Marinković odšel na grob Neznane junaka, kjer je v prisotnosti jugoslovanskega poslanika v Varšavi Lazareviča, osebja poslanstva, zastopnikov poljskega zunanjega ministrstva in šefa protokola položil venec. Godba je zaigrala jugoslovensko in poljsko državno himno. Svedenosti je prisostvovala velika množica.

Zaleski o sodelovanju med Poljsko in Jugoslavijo

Varšava, 3. decembra. AA. Pat poroča: Na večerji, priležni v čast jugoslovanskega ministra dr. Marinkovića v imenu poljske vlade, je poljski zunanji minister Zaleski izjavil, da se čuti srečnega, da ima v gosteh tako ugledno osebnost. »Naša naroda«, je nadaljeval Zaleski, »sta izšla kot zmagovalca iz hudih preizkušenj. Ta zmaga je bila mogoča le zaradi našega patriotizma, energije in življenjske vztrajnosti. Vse čase po ustanovitvi neodvisnih držav Poljske in Jugoslavije sta obe državi sodelovali v popolnem soglasju v mednarodnem življenju in pri delu za okrepitev svetovne politike. Pakt o prijateljstvu in konvencija o mirnem reševanju sporov sta vidna znaka tega sodelovanja med Poljsko in Jugoslavijo.

Sedaj je iskreno in odkrito sodelovanje med obojema državama, ki so proti vsem pravištvom, mnogo nujnejše, kakor je bilo nekoč. Prevrniti poizkusi izhajajo namreč iz dežel, kjer se ne morejo pomiriti z idej in politične in gospodarske stabilnosti. Gospodarska kriza je resen opomin. Tudi na tem polju je treba združiti napore, da premostimo gospodarsko krizo. Ti napori bodo tem lažji, ker bodo sodelovali na soglasju skupnih interesov med državama s podobno gospodarsko strukturo. To sodelovanje odpira Poljski in Jugoslaviji široko polje dela. Med obojema državama je bilo sklenjenih več pogodb, ki naj pospešijo stike med obojema poljedelskima državama in zveze med srednje-evropskimi in vzhodno-evropskimi državami sploh. Nato je Zaleski opozoril na to, da bo konvencija o intelektualnem sodelovanju pospešila izmenjavo duhovnih dobrin med obojema narodoma. Zaleski je končal svoj govor s tem, da je vzdignil čašo v zdravje kralja Aleksandra, za narodno in ljudsko srečo in v zdravje dr. Marinkovića in njegove soproge.

Dr. Marinković o potih in ciljih jugoslovensko-poljskega sodelovanja

Nato je govoril dr. Marinković. Uvodoma se je zahvalil Zaleskemu za sestanek in za prisrčen sprejem, kar mora pospešiti prisrčne in prijateljske stike med obojema narodoma. »Ne more se nam očitati«, je nadaljeval dr. Marinković, »da bi bili pretiravali z javnimi manifestacijami za naše prijateljske zveze. Ko smo soglašali s tem, da po prvem aktu o prijateljstvu podpisemo nov pakt, ki smo mu dali stalni značaj, smo opustili javno manifestacijo o pomenu tega dejstva za splošno politiko obeh držav in za stabilnost naših mednarodnih odnosov. O tem aktu smo tedaj javnosti poročali v suhoparni in strogi obliki, ki nam jo je nalagala želja po absolutni korektnosti napram javnemu mnenju.

Naše sodelovanje v Ženevi je bilo iskreno, pristno in plodno. Postalo je v vsakim dnevu čedalje tesnejše. Tu smo dosegli rezultate, ki obetajo lenšo bodočnost. V Ženevi smo izvajali modro, zmerno, odločno, a tudi pomirljivo politiko. Samo taka politika lahko omogoči zenevski instituciji trajno eksistenco. Skupno smo se uprli vsem poizkusom, da bi zenevska institucija odšla na stranjo. Skupno smo delali in skrbeli, da bo DN ostalo na svojem področju in da preprečimo, da bi ta ustanova bila za druge smotne. Ne pa za one, ki izhajajo iz sedanjih stvarnosti. Bili smo skratka proti temu, da bi DN postala fikcija in nevarna iluzija.

Nič manj aktivno ni bilo naše sodelovanje na gospodarskem polju. Jugoslavija je med prvimi sprejela predlog poljske vlade o sodelovanju južnoevropskih in vzhodnoevropskih držav na gospodarskem polju in predlog o skladnosti interesov med državami s podobno gospodarsko strukturo. Soglašam s tem, da se tu odpira široko polje solidarnosti in blagovorne aktivnosti tako za Jugoslavijo kakor za Poljsko. S svoje strani bomo skušali izpolniti svoje obveznosti, ki smo jih v tem pogledu že sklenili.

Velikega pomena je po našem naziranju kulturno in intelektualno sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo. Konvencija o intelektualnih stikih bodo pri nas podprli z velikim zadovoljstvom. Upamo, da bo

to intelektualno sodelovanje rodilo dobre sadove in da se bo medsebojno spoznavanje poglobilo. Zato bo jugoslovanska vlada podprla tudi vse akcije poljskega turizma v Jugoslaviji. Upamo, da bo ta akcija podprta tudi od prijateljske poljske vlade.

Na kraju se je dr. Marinković zahvalil Zaleskemu in njegovi soprogi za prisrčen sprejem in ga prosil, naj tolmači pri predsedniku republike njegovo iskreno zahvalo za prisrčno gostoljubje, ki mu je bilo izkazano v poljski prestolnici. Dvigam čašo, je končal dr. Marinković, v zdravje predsednika poljske republike in za srečen napredek poljskega naroda.

Audijenca pri predsedniku republike

Varšava, 3. dec. AA. Pat poroča: Predsednik poljske republike Mościcki je sprejel v polurni audijenci jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkovića. Sprejemu sta prisostvovala zunanji minister Zaleski in jugoslovanski poslanik v Varšavi dr. Lazarevič.

Visoka jugoslovenska in poljska odlikovanja

Varšava, 3. decembra AA. Pat poroča, da so bila danes v ministstvu zunanjih zadev po izvršenem podpisu jugoslovensko-poljske konvencije o intelektualnem sodelovanju predana odlikovanja poljske vlade članom jugoslovanske delegacije in jugoslovenska odlikovanja članom poljske delegacije.

Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je odlikovan z redom Belega orla, jugoslovanski poslanik v Varšavi g. Branko Lazarevič z velikim redom »Polonia restituta«, načelnik političnega oddelka jugoslovanskega zunanjega ministrstva g. Karović z redom »Polonia restituta« II stopnje, šef kabineta Kovačević s komanderskim križem reda »Polonia restituta«, tajnik ministra dr. Marinkovića g. Pavlovič z redom »Polonia restituta« IV. stopnje, poslaniki svetnik De Gjuli s komanderskim križem reda »Polonia restituta«, tajnik poslanstva g. Gavrilović z redom »Polonia restituta« IV. stopnje in tiskovni ataše Mareš z redom »Polonia restituta« V. stopnje.

Zadnja pot nadškofa dr. Sedeja

Žalni spreved pod nadzorstvom fašističnih in policijskih organov - Grobnica na Sv. Gori

Gorica, 3. decembra. Danes dopoldne so pokopali pokojnega goriskega nadškofa dr. Franca Sedeja. Nadškofije kapela, v kateri je bilo truplo velikega pokojnika štiri dni na mrtvaškem odru in kjer se je njegovim namom poklonilo na tisoče ljudstva iz vse dežele, je pokojnika 6 klerikov odneslo v gorško stolnico. V sprevedu, ki so ga organizirali s sodelovanjem državnih in fašističnih organizacij, je bilo 7 škofov, med njimi tržaški škof Fogar, videmski nadškof Nogar in puljski škof Pederzoli ter administrator goriske nadškofije Siroli. Sledil je ves gorški kapitelj z velikim številom duhovnikov iz vse pokrajine. Oblasti so zastopali znani fašistični hierarhi, prefekt Tiengo, fašistični tajnik Avenanti, divizijski poveljnik general Bobbio in drugi. V sprevedu so bili zastopniki fašističnih organizacij iz Gorice in z dežele, 200 fašistov je bilo v črnih srcah. Seže za fašisti je smelo v spreved tudi ostalo ljudstvo. Ljudje so poklekali po pločniku, ko so nesli krsto z zadnjim slovenskim škofom mimo njih. Ves spreved je nadzorovalo na stolice policijskih agentov.

V stolnici je izvršil videmski nadškof N.

Poljski zunanji minister g. Zaleski je odlikovan z velikim redom jugoslovanske kraljeve, državni podtajnik poljskega zunanjega ministrstva g. Bek z velikim redom jugoslovanske kraljeve, poljski poslanik v Beogradu g. Schwarzburg-Günther, prosvetni minister Jendesevič, šef protokola Romer, minister Sečel in šef kabineta Belcinski pa z velikim redom sv. Save. Šef tiskovnega urada zunanjega ministrstva g. Pšenčki pa je odlikovan z redom sv. Save II. stopnje.

Večerja na čast dr. Marinkovića

Varšava, 3. decembra AA. Obedi, ki ga je priredil predsednik republike na čast jugoslovanskega ministra zunanjih zadev dr. Marinkovića in njegovi gospe, so se udeležili gg. predsednik vlade Pistor, zunanji minister Zaleski, jugoslovanski poslanik Lazarevič, prosvetni minister Jendesevič, pomočnik vojnega ministra Fabrici, direktor jugoslovanskega zunanjega oddelka Karović, načelnik jugoslovanskega trgovinskega ministrstva Milivoje Pilja, kabinetiški šef Kovačević, poslaniki svetnik De Gjuli, osebni tajnik Pavlovič, tajnik Gavrilović, poljski poslanik v Beogradu Schwarzburg-Günther, minister Sečel, zastopniki civilne pisarne in vojaškega kabineta, predsednika republike ter zastopniki poljskega zunanjega ministrstva.

Konferenca zunanjih ministrov

Varšava, 3. decembra AA. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković se je danes sestel s poljskim zunanjim ministrom g. Zaleskim.

Komentarji poljskega tiska

Varšava, 3. decembra AA. Pat poroča: Listi so objavili obširne članke, posvečene obisku jugoslovanskega zunanjega ministra. »Gazeta Polska« ima uvodnik z naslovom »Junaški narod in junaški kralj«. Pisec opisuje borbo za neodvisnost Jugoslovenov in ugotavlja kolikšna je bila pri tem vloga kralja Aleksandra. Po uedinjenju je kralj s svojo modro politiko omogočil unifikacijo države.

Sklicanje mednarodne carinske konference

Ameriški predlog za znižanje carin - Pripravljenost protekcionističnih držav za pogajanja o carinskem premirju

Washington, 3. decembra. Č. Član ameriškega kongresa Lintie je predložil kongresu načrt resolucije, po kateri naj bi se državni predsednik Hoover pooblastil, da skliče mednarodno carinsko konferenco. Lintie ima večino demokratske stranke za seboj. Znano je, da je demokratska stranka že lani dala pobudo, da bi Zedinjene države znižale svoje carine, dočim se na republikanski strani opaža pokret, ki stremi za tem, da bi se kolikor mogoče zmanjšal uvoz iz Rusije. Skupina senatorjev republikanske stranke pripravlja predlog, po katerem naj bi se zabranil ruski uvoz v Zedinjene države. Največ pristašev je našel ta pokret med poljedelskimi krogi.

Washington, 3. decembra. Č. Predsednik jugoslovanskega odbora senata Mitchell je na nekem sestanku v New Yorku govoril o vzrokih sedanje gospodarske krize. Naglašal je, da je prvi pogoj za odstranitev krize povrnitev svobode v gospodarskem življenju in je obsojal ukrepe, ki so jih izdale razne države za omejitve mednarodne trgovine. Poudarjal je, da je svoboda akcije posameznikov ublažila že vse mogoče gospodarske krize. Američani so pomnožili na svojo svobodo v gospodarskem življenju. Ameriško gospodarstvo si je ustvarilo moč in blagostanje le na osnovi te svobode.

Kriza, ki se je pričela l. 1922, je različna od prejšnjih gospodarskih kriz. Razlikuje se tudi od one iz l. 1873. Vzrokov sedanje

krize ni mogoče iskati v gospodarski strukturi nego v posledicah svetovne vojne in povojne politične krize. Če je komu na tem, da najde izhod iz sedanjega položaja, je njegova dolžnost, da vrne poedincu svobodo in inicijativo v gospodarskem življenju.

London, 3. decembra. AA. Pritisk desnih črskih elementov na vlado za pospešitev odločitve o carinskem vprašanju postaja vedno večji. Finančni krogi so sprejeli z zadovoljenjem na znanje komunikacije odbora londonskih bank, po katerem bodo vse angleške banke še nadalje akcentirale nemške papirje, ki zapadejo po 29. februarju prihodnjega leta.

London, 4. decembra. AA. Vlada je v spodnji zbornici na razna vprašanja izjavila, da ne bo sklenila z inozemskimi državami nikakih obveznosti, ki bi ogrozile odlok o carinah na prekomeren uvoz.

Listi pozdravljajo vesti, da so glavne protekcionistične države pripravljene pogajati se o angleških predlogih za carinsko premirje, ker so bile pred enim letom še odločno proti. Pri tem naglašajo, da je angleška izvozna trgovina veliko trpela zaradi visokih carin v drugih državah, ki so tudi deloma zadrževale padec angleškega funta in opustitev zlatenega standarda, zaradi česar je morala angleška vlada popolnoma izpremeniti tudi svojo davčno politiko.

Premirje v Mandžuriji

Tokio, 3. dec. Č. Na mandžurski fronti so Kitajci in Japonci ustavili vse vojaške operacije. General Ma, čegar čete so že prodrale proti Cicikarju, je ustavil vsako nadaljnjo vojno akcijo. Smatrajo, da je de facto zavladalo popolno premirje na mandžurski fronti.

Pariz, 3. dec. s. Kakor javljajo listi, so glede zastopstva Nemčije in Italije v studijski komisiji DN v Mandžuriji nastale težkoče, predvsem zaradi očividne revizionistične politike teh dveh držav.

London, 3. dec. s. Iz Nankinga javljajo, da je izvršni odbor Kuomintanga predložil vladi zakonski načrt o uvedbi splošne vojaške dolžnosti. Vojaška dolžnost se bo uvajala od 1. januarja 1932 naprej postopno do l. 1938. Predsednik Cankajšek je že odobril ta načrt.

Pariz, 3. decembra s. V poslanski zbornici je vlada danes pri nadaljevanju debate o kreditih za izvedbo javnih del v korist francoskemu gospodarstvu ostala v manjšini. Proti želji vlade in finančnega odbora je bil namreč s 325 glasovi proti 263 sprejet socialistični predlog, naj se vrne odboru v ponovno proučitev poglavje o kreditih za železke stavbe, ki je po mnenju zbornične večine nezadosten.

Velika železniška nesreča v Belgiji

Bruselj, 3. dec. Č. Med Bruseljem in Anverzom sta trčila brzovlak, ki je prihajal iz Bruslja, in potniški vlak iz Villea. Trčenje je bilo tako silno, da so vsi vagoni skočili s tira. Na postaji Malines, kjer se je zgodila nesreča, se je ustavil ves promet. Izpod razvalin železniških vozov so izvlekli pet človeških trupel in 17 težko ranjenih potnikov. Žrtve so bile večinoma delavci, ki so potovali s potniškim vlakom.

Francski državni proračun

Pariz, 3. decembra AA. Na večerajšnji seji finančnega parlamentarnega odbora je predložil poročevalac Lamoureux poročilo za finančno leto 1932/33, pri čemer je omenjal tudi kritiko vladnega načrta za proračunsko ravnotežje. Proračun za finančno leto 1932/33 izkazuje dohodkov 41 milijard 272 900 741 frankov, izdatkov pa 40 milijard 935 018 556 frankov. Po ekspozitu poročevalca Lamoureuxa in debati je finančni parlamentarni odbor sklenil, da zane prihodnji tork pripravi predlagane izdatke za proračunsko leto 1932/33. Zahtevo socialistov in radikalnih socialistov naj se proračunski načrt za leto 1932/33 vrne vladi, je odklonil.

Ob pričetku velikega rimskega procesa

66 Slovencev obtoženih zarote proti italijanski državi in fašističnemu režimu

Rim, 3. dec. d. Pred fašističnim izrednim sodiščem za zaščito države in javne varnosti se prične jutri dopoldne veliki proces proti slovenskim fantom iz Julijske Kraine in tržaške Istre. Fašistični režim jih obtožuje, da so se zaratili proti italijanski državi in proti vladni oblasti. Taina politična policija, ki je aretirala od novembra 1929. do aprila 1930. na stotine ljudi iz vse Julijske Krajine, o katerih ni bilo ničesar drugega znano, kakor to, da so nekdo, ko so v Julijski Krajini še smela delovati kulturna društva, delovali v njih povsem v skladu z zakoni in pravnimi redom, kakor ga je ustvaril fašistični režim. Pozneje so vedno teh ljudi svet izpuščali, 84 pa odgnali v rimske zapore.

Lani, v septembru se je vršil znani tržaški proces Spodetka so nameravali postaviti pred izredno sodišče, ki so ga kakor za kazni in strah vsega ljudstva v Julijski Krajini premestili v Trst, vseh 84 obtožencev. Toda obtoženci, ki niso bili ničesar krivi, kljub vsemu metodoloničnemu in sistematičnemu zasliševanju niso mogli ničesar priznati. Po drugi strani tudi obtožnica sama zase ni predstavljala stricne celote, marveč so bili v njej brez prave zornice zveze naštetih vsi atentati in požigi, kar se jih je zgodilo v zadnjih letih pred tržaškim procesom. Tako je izredno sodišče v Trstu sodilo 18 mladih Slovencev in obsojilo 4 na smrt, 12 na kazni od 2 do 30 let, 2 pa oproščilo.

Med tem se je preiskava proti ostalim 66 Slovencev, ki so bili že vsi zbrani v znanem rimskem zaporu »Regina Coeli«, čepavala. Bila prav za prav z lanske obtožnice obtožnica formalno že zaključena, nadaljevala se več kot leto dni. Cerkovnik Gropaj Antonio je med preiskavo skočil s četrtga nadstropja jetnišnice na dvorišče in obšel mrtve. Zena enega izmed obtožencev je prav tako umrla v zaporu. Absolvirani akademik Zorko Jelencič in za njim še cela vrsta drugih so v zaporu oboleli.

Odvem, ki ga je našla sodba izrednega sodišča pri tržaškem procesu po vsem svetu, je, kakor vse kaže, vendarle v predelani meri vplival na položaj obtožencev. Proces proti drugi skupini bi se moral vršiti že koncem meseca septembra lanskega leta. Tako so poročali tržaški listi. Nato so ga odgodili do konca oktobra in nozelenet na neobtožence čas vse do teh dni.

Kakor znano, bo vodil novi proces fašistični general Saporiti. General Cristini, ki je vodil skoraj vse procese pro-

ti Slovencev in Hrvatov iz Julijske Krajine, ki je obsojil na smrt Gortana, Maruška, Bidrova, Valencija in Miloša, se je sedaj umaknil. Državni pravnik Dessy je umrl pred mesecem dni. Nadomestoval ga bo Fallace.

Čeprav so preiskovalni sodniki posebne sodišča nadaljevali skozi vse leto preiskavo proti 39 obtožencem, ki so v rimskih ječah, in proti ostalim 27, ki so pobegnili čez mejo, niso sestavili nobene nove obtožnice. Uporabili so staro iz lanskega leta in obtožili tako tudi rimske jetnike vseh onih dejanj, katerim je bilo, kakor so objavili fašistični listi, zadosteno že 6. septembra l. 1930 s strelji v hrbet onih, ki so našli na Bazovici.

Kot glavna obtožnica navaja obtožnica novinarja Alberta Rejca in absolviranega akademika Zorka Jelenciča. Zanimivo je, kar pravi obtožnica o njunem delovanju v tržaški pokrajini. L. 1927, ko so bila razpuščena vsa slovenska društva, je zorki prefekt pustil še pri življenju društvo »Adriatic« v Gorici. Društvo je imelo povsem kulturni značaj. V tem društvu sta delovala tudi Rejec in Jelencič. Pomagal jima je posebno šol. Sfilizoi. Že, ko je bil Jelencič v zaporu, je skušal prebrati preiskovalnim sodnikom izredno poročilo o delovanju tega društva. Obtožnica omenja, da poročilo ni pravi, da je imel s tem Jelencič res namen dokazati, da je imela »Adriatic« izključno kulturne namene. Toda preiskovalni sodniki memoranda niso sprejeli. Že leta 1927, torej tedaj, ko je še obstajala »Adriatic«, so bala Rejec, Jelencič in dr. Sfilizoi, kakor zatirajo obtožnica, ustanovili tako »Organizacijo«. Ta organizacija ni bila delovala s pomočjo finančnih sredstev iz tujine. Bila je bala vse slovenskega značaja, izvrševati bi morala politično in vojaško službo na škodo italijanske države, organizirati ljudi, ki bi v primeru vojske v italijanskih vrstah selali razloz in pripravljali proroč. Člani te organizacije, nadalje obtožnica, so celo že dejansko izvajali te namene. Tako prisičuje Fortunatu požiž tolmarskega azila. Petaršu in njegovim tovarišem v slovenskem delu Istre atentat na stražnika Kurta v Logu pod Rimljanem. Žerjalu, Škerjancu in nekemu njunemu tovarišu iz Bazovice požiž azila v sosednji Lokvi, učitelju Majniku, da je zaval »organizacijo« z razstrelivimi sredstvi in tako vsakemu izmed obtožencev posebej celo vrsto atentatov, napadov, požigov in špijskih prestopkov.

Huda zima po vsej Evropi

Mrzli val v Srbiji — Vremenske katastrofe v Italiji — Usodna megla v Londonu — Snežni viharji v Rumuniji in Bolgariji

Beograd, 3. dec. p. Nenavadno rano je letos nastopila v južnem delu naše države zima z izredno zgodnjim mrazom, ki spominja že sedaj na najhujše zime. V Beogradu je sneg jedva pobelil ulice, toda temperatura je padla in še vedno pada. Že deset dni sem je občutili izreden hlad, ki se je zlasti zadnje tri dni izpremenil v sibirski mraz. Davi je bilo v Beogradu 12 stopinj pod ničlo, zvečer pa že 14,5. Pol Beograda je skoro v postelji zaradi prehlada. Ljudje niso bili pripravljeni na tako nagej vremenski preokret. Še hujše so prizadeti oni, ki si niso mogli pravočasno preskrbeti kuriva. Razni javni lokali so polni prebetočih brezposelnih in drugih revežev, ki iščejo vsaj za trenutno toplota zavetišča. O se hujšem mrazu javljajo iz raznih drugih krajev. V Kraljevu so večeraj in danes zabeležili 24 stopinj pod ničlo, česar ljudje v teh krajih že dolgo ne pomnijo. Vremenoslovci pa napovedujejo, da ta mraz ne bo dolgo trajal, ker je še prezgoden za sedanjost. Pravijo, da je šel preko naših krajev mrzel val, ki pa se sedaj že izgublja.

Rim, 3. decembra g. Zgornja in srednja Italija trpita močno zaradi vremenskih katastrof. V Pescari je mnogo cest in hiš zaradi poplave reke Pescara pod vodo. V nekoliko urah je bilo mnogo stanovanj v nižjem delu mesta poplavljenih. Predvsem je trpel mornariški kraj na ustju reke. Od poplave so bila prizadeta tudi poštna poslopja, neko bančno poslopje in druga javna poslopja. Promet v mestu je ukinjen. Most čez reko Pescara se je zrušil. Materialna škoda je zelo velika. Človeških žrtev ni. Po vestih iz Cadore divjajo v zadnjih dneh tam snežni meteži. V Dolomitih je sneg pol metra visok. V vzhod-

nih obmejnih provincah divja burja, ki dosega hitrost 120 km na uro. Temperatura je padla na ničlo. V tržaški luki je promet popolnoma ustavljen.

London, 3. decembra s. Že več dni leži nad vso Anglijo gosta megla, ki je povzročila v prometu mnogo težav. V stanovanjih in v uradih mora podnevi goreti luč. Na cestah Londona vlada pravačeta prometna zmešnjava. Promet cestne železnice in avtobusov je deloma popolnoma ustavljen. Na stotine avtomobilov stoji na cestah, ker ne morejo ne naprej ne nazaj. Tudi v železniškem prometu se občutijo velike težave.

Sofija, 3. decembra s. V Bolgariji so nastopili močni snežni meteži, zlasti na severu države, kjer je ves železniški promet ustavljen. Tudi ceste so neprehodne. Sneg je na nekaterih mestih tri metre visok, zaradi česar je bil promet ustavljen. V vaseh se pojavljajo volkov. Plovba na Črnem morju je ukinjena. Povprečna temperatura znaša 10 stopinj pod ničlo.

Bukarešta, 3. decembra č. V Rumuniji je nastal velik mraz. V posameznih krajih je zima že zahtevala svoje žrtve. V Bukarešti so zmrznili trije otroci, na deželi pa trije odrasli.

Bukarešta, 3. decembra g. Zaradi nadaljnjega padca temperature je prenehalo snežiti. Včeraj so zaznamovali v Besarabiji 28 stopinj pod ničlo. Tudi v drugih krajih dežele vlada silen mraz. Doslej je zmrznilo 10 cm.

Bukarešta, 3. dec. Na Črnem morju divja že tri dni hud vihar. Radio postaja v Constanzi sprejema zaporedoma klice na pomoč. Po dveh dneh poročilih so se potopili trije ribiški čolni.

Madžarski prevratniki nedolžni?

Zanimiva odkritja o tajnih načrtih madžarskega notranjega ministra

Aretirani prevratniki bodo bržkone izpuščeni

Budimpešta, 3. decembra d. »Pester Lloyd« se bavi s trditvijo nekega socialno-demokratskega poslanca, da sta notranji minister Fischer-Keresztes in šef budimpeštanske državne policije člana politične tajne zveze, ki dela s pomočjo svojih mednarodnih stikov za to, da bi prišli do oblasti v Nemčiji Hitler, v Avstriji Starheimberg, na Madžarskem pa vojaški diktatura pod vodstvom vojnega ministra Gombosa. List opozarja, da notranji minister teh sumnicah doslej ni zavrnil, bržkone zato, ker jih smatra za premalo resne. Menja pa je, ta bo te očitke kljub temu zavrnil na javni parlamentarni seji ali pa v tisku, ker bi lahko javnost smatrala njegov molk kot tiho priznanje, kar bi moglo madžarski državi samo škodovati.

Nadalje se zavzema »Pester Lloyd« odločno za eksperimentalno kaznovanje prevratnikov. Notranji minister je v parlamentu odkrito priznal, da je bil nameravan napad na državno oblast. Madžarska sodišča so v zadnjih letih kaznovala take zločine z večletno dobo. Vsekarer je pri tem šlo izključno za komuniste, toda prevrat je vedno prevrat, čeprav ne pripadajo obtoženci levčarsko ekstremni, temveč desničarsko ekstremnim organizacijam. List zahteva, naj se meri tudi sedaj z isto mero, ter izraža pričakovanje, da bodo prevratniki, če bodo res obsojeni na večletno dobo, morali to kazensko res tudi odslužiti. Molot bi v nobenem primeru ne bila na mestu, ker bi dajala le potoho. Eden izmed aretirancev Ladislav Vannay, ki se je v pripravih za prevrat zelo eksponiral, je zanimiv primer v tem pogledu. Pred leti je

bil Vannay obsojen zaradi atentata, kazni pa mu ni bilo treba odslužiti, temveč je bil celo sprejet v aktivno vojaško službo kot oficir in je postal kot tak najmočnejša podpora sedanje akcije za prevrat. Taki primeri se v bodoče ne smejo ponoviti. Kdor je zagrešil kak zločin, ne sme biti še nasruden za svoje protizakonito ravnanje.

Budimpešta, 3. decembra č. Polslužbeni list »Uj Nemzedek« poroča, da so v policijski preiskavi zaradi polzkušene prevrata na Madžarskem dognali, da prevratniki niso snovali nikakršnega terorističnega delovanja, marveč so hoteli osnovati le novo stranko. Takšno delovanje pa ni protidržavno. Zato bodo vsi aretiranci bržkone v kratkem že izpuščeni.

Fuzija nemških velikih bank

Berlin, 3. decembra AA. V bančnih krogih se širijo vesti, da so dela za fuzijo nemških velebank končana. Ta načrt si je osvojila tudi vlada, ki je opustila svojo prvotno misel o sodelovanju v Dresdenski in Danatski banki. Vlada bi po teh vesteh dala velebloku bank za daljšo dobo let na razpolago podporo več milijonov mark, ki bi se pozneje po določenem načrtu amortizirale.

Poraz ameriških republikancev

Washington, 3. decembra AA. Pri delnih volitvah v New Jersey su republikanci doživeli poraz, zaradi česar bo zbornica štela 218 demokratov, 214 republikancev in 1 zastopnika poljedelske stranke.

Prvodecembrske proslave

Kranj

Sokolsko društvo je imelo ob 11. dopoldne v Narodnem domu svečano sejo, ki ji je prisostvovalo poleg Sokolov in Sokolice tudi mnogo občinstva. Po pozdravu staršine br. Završnika in odpetju narodne himne je položilo sokolsko prisego 63 članov in članic ter 32 naraščajnikov in naraščajnic. Nato so bile razdane diplome, priporjene na vsokolskem zletu v Beogradu, na naraščajskem dnevu v Radovljici in na smučarski tčmi v Kranju. — Zvečer se je vršila svečana telovadna akademija, na kateri so nastopili tudi gojenici teletine šole in ki je potekla v splošno zadovoljstvo. Slavnostni govor je imel prof. Marčun. Nastopili pa je tudi pevski zbor. — Lepo proslave prvega decembra so se vršile v vseh šolah. Mesto je bilo okrašeno z zastavami.

Jesenice

Naš agilni Sokol je tudi letos slovesno praznoval praznik državnega in narodnega uedinjenja. Dopoldan se je vršila interesna društvena proslava z govorom staršine dr. Obersnela, prevedba dece v naraščaj, naraščaja v članstvo in zaobljuba med letom na novo prietopivšega članstva. V celem je bilo prevedenih in je zaobljubilo nad 100 oseb. Zvečer se je vršila v dvorani zelo dobro obiskana akademija s peštrimi in lepimi programom. Govor o pomenu 1. decembra je imel dr. Janko Vovk, nato pa so se vrstile telovadne točke ter nastop pevškega okteta in saonskega orkestra pod vodstvom br. Zmika, ki so želi za svoja brezhibna izvajanja živahno odobravane. Po sporedu je starostni izročil tekmovalcem in tekmovalkam diplome, priporjene pri raznih tekmah lani in letos.

Kamnik

Naš Sokol je priredil že v soboto slovesno akademijo v proslavo 1. decembra. Starosta dr. Karba je pozdravil številne posetnike in imel orisal pomen 1. decembra. »Lira« je zapela tri pesmi, nkar so strumno izvajali vsje vsi oddelki Sokola ter želi živahno odobranje, ki se je stopnjevalo od točke do točke. Po telovadnem nastopu so zainrali »V noči revolucije«, sliki iz francoske revolucije. Lira je bila z ozbrojeno samo štirindevni študiš se kar dobro pripravljena. Učejali so leni kostimi, ki jih je posodilo Narodno gledališče iz Ljubljane.

V torek, 1. decembra, je bila na šolni velika maša ob pol 11. pa v Čitalnici svečana zaobljuba novega sokolskega članstva, ki ga je bilo nad 60. Zvečer ob 7. uri je imela novostanovna šola svoji prvi koncert v proslavo 1. decembra. Koncert so izvajali prav leno in smo lahko veseli, da se je zonet našo v našem mestu nekaj ljudi, ki imajo še voljo do nesebičnega dela.

Trbovlje

Praznovanje 1. decembra se je vršilo kot vsa druga leta tudi letos zelo slovesno. Službe božje so se udeležili zastopniki občine z županom g. Voduškom na čelu, zastopniki rudnika, uradov, rezervni oficirji, Sokol, gasilci in zastopniki vseh drugih društev, šolska mladina z učiteljsvom in številno občinstvo. Zvečer je imel Sokol v Sokolskem domu izbornu uspele akademijo.

Zagorje

Vsi zavedni Zagorjani so okrasili hiše z zastavami. Zvečer je priredil Sokol slavnostno akademijo. Sokolski dom so ljudje napolnili do zadnjega kotička in z navdušenjem spremljali izbrani spored, ki je dokazal, da gre Sokolstvo tudi v zagorski dolini vedno naprej. Članom so bile razdane diplome z vsokolskega zleta v Beogradu in župnega zleta v Celju.

Ptuj

Tudi naše mesto je proslavilo narodni praznik na dostojen način. Že na predvečer se je odelo v svečano lice Ob 9. je bila v prostiški cerkvi svečana maša, katere so se udeležili poleg ostalega občinstva zastopniki vojaških in civilnih oblasti. V šolah se je po sv. maši proslavil narodni praznik s primernimi nagovori na sokolsko deo in z deklamacijami. Ob 11. uri se je vršila v veliki dvorani Narodnega doma ob veliki udeležbi občinstva slavnostna seja Sokola. Očet Glasbene Matice je zapel »Domovina mihi kraje. Starosta dr. Šalamun je pozdravil navzoče zastopnike oblasti in društev ter prečital poslanico SKJ, nkar so novi člani položili svečano zaobljubo. Slavnostno sejo so zaključili pevci s »Slovancem«.

Dopoldne je bila v Mestnem gledališču sokolska akademija. Otvoril jo je dijaški orkester s sokolsko koračnico. Nato so sledile zanimive telovadne točke, deklamacije in nastop godalnega kvarteta Glasbene Matice, dočim je zapel par pesmic pevski oktet Glasbene Matice. Med akademijo je br. starosta izročil diplome tekmovalcem, ki so si jih priborili na tekmovalnem vsokolskega zleta v Beogradu leta 1930. Lepo uspele akademije se je zaključila ob 18. uri. Dvorana Mestnega gledališča je bila nabito polna.

Murska Sobota

V Sokolskem domu se je vršila ob 11. uri svečana seja in zaobljuba novih članov. Po petju himne je br. dr. Farkaš, oče sokolske ideje v Prekmurju, obrazložil pomen narodnega in sokolskega praznika in prečital poslanico staršinstva SKJ. — Prof. br. Hvala je orisal zgodovino prvega decembra. Vzdrazil nas je pogled na 50 novih bratov in sester, ki so se slovesno zaobljubili sokolski ideji, da bodo lahko pomagali čuvati našo severno mejo pred vsakim neprijateljem.

Na predvečer je bila sokolska akademija, ki je bila izredno dobro obiskana. Bila je gotovo najlepša, kar smo jih videli kdaj pri nas. Nastopili so vsi oddelki in vsi želi burno odobranje, zlasti tudi hujbi nastop dece. Tudi pevške točke so občinstvu zelo ugajale; pokazale so, da bi tudi v Murski Soboti lahko imeli pevski zbor. Po akademiji se je razvila živahna zabava. Na uspehi prireditvi sokolskim voditeljem iskreno čestitamo.

Skrb za izseljence, ki se vračajo

Referati in sklepi na veliki anketi v Zagrebu

Zagreb, 2. decembra. V nedeljo se je vršila v prostorih zbornice za TOI v Zagrebu anketa o vračanju podpiranja vračajočih se izseljencev. Udeležili so se zastopniki upravavske in dravske banovine, Jugsl. udruženja bančnih zavodov, Narodne zaštite, Jugsl. Matice, Delavske zbornice, Udruženja za širjenje smotra Društva narodov, Narodnega izseljenškega odbora v Ljubljani, Hrvatske poljoprivredne banke, konzula republik Peru in Chile, člani odbora za notranjo kolonizacijo, zagrebaške zbornice za OTI izseljenkega komisarijata in še zastopniki raznih društev. Anketo je vodil predsednik Zveze organizacij izseljencev g. Milan Marjanović, ki je v uvodu naglasil, da je anketa nadaljevanje dela kongresnih dni ob priliki poseta ameriških izseljencev v domovino. Prilike naših izseljencev postajajo v vseh državah iz dneva v dan težje in je treba resno pričeti misliti, kaj z vsemi onimi, ki pridejo nazaj v domovino, največkrat golih rok.

Prof. Ivišić je razpravljao o vračanju, kako poskrbeti za plasiranje kapitala onih izseljencev, ki se vnejo v domovino s prihranki. Načelnik oddelka za izseljenška vprašanja pri ministrstvu za socialno politiko g. dr. Arancić je razvil svoje misli o tem vračanju in priporočal ustanovitve posebnega biroa, ki naj praktično izvede vse misli o tem perspektivno vračanju. Generalni tajnik zbornice za TOI v Zagrebu g. dr. Guvaj je poudaril v svojem referatu, da je treba pravnostveno urediti vračanje onim, ki pridejo v domovino brez prihrankov, a z močnim kapitalom, izkušeni in delavni rok. Naj se državna uprava razbremenjena s tem vračanjem in naj ga

rešuje privatna iniciativa, ker se je še vedno pokazalo, da se vsako vračanje veliko hitreje reši, če se zanj zavzamejo zasebna društva. Banski tajnik Jurin je podal lep referat, kako si je zamislila banska uprava dravske banovine plasirati prihranke vračajočih se izseljencev. Pohvalno je omenil velike bančne zavode slovenskih izseljencev v Severni Ameriki in misel, da se združijo ti zavodi v močno denarno enoto s sedežem v Newyorku. Bivši ban dr. Šilović je prikazal delo Narodne zaštite za izseljence, posebno se za deo, in je obljubil pomoč tudi v naprej. Tajnik NJO iz Ljubljane g. Kravos je opisal bedo naših izseljencev v Nemčiji in prečital tud iodoke, ki jih izseljenci prejemajo v zadnjem času od nemških državnih oblastev, s katerimi se jim priporoča čim hitrejši povratek naših izseljencev, ki ne bodo razen dobrih delavnih rok prinesli nič drugega s seboj. V Ljubljani obstoja izseljenški svet, katerega tvorijo poleg družbe sv. Rafaela in Narodnega izseljenškega odbora še kr. banska uprava, denarni zavodi, zbornica za TOI, delavska zbornica in razna humanitarna društva. Tak svet naj bi se osnoval tudi v Zagrebu. Nujno pa naj se skliče vsedrjavna konferenca o vračanju izseljencev, ker sta doslej reševali to pereče vprašanje samo savska in dravska banovina.

Govorilo je še mnogo drugih udeležencev, ki so dajali nasvete, kako čim hitreje pričeti tudi s praktičnim delom, da nas ne bo čas prehitel, ko se bodo izseljenci že vračali. Anketa je slednjič sklenila, da se čimprej ustanovi poseben odbor, ki bo prevzel to vprašanje v resno razmišljanje in ga tudi praktično izvedel.

Durmitor

Prva predstava novega domačnjaka filma Ljubljana, 3. decembra.

V sredo ob 21. v kinu Ljubljanski dvor je bila prva predstava dolgo pričakovane novega domačnjaka filma »Durmitor«, ki smo ga dobili po posredovanju SPD iz Zrebre.

Dvorana sicer ni bila nabito polna, vendar pa je bil obisk glede na domačo delo prav dostojen. Sicer na tako mirnega in resnega predvajanja filma že dolgo nismo bili deležni. Pač: »V kraljestvu zlatorog« — ali to je bilo nekaj posebnega.

K otvorenim predstavam so bili povabljeni tudi razni visoki predstavniki oblasti, organizacij in cerkve, od katerih pa so nekateri svojo odsotnost opravičili z nujnim delom. Navzočni pa so bili priljubljeni pokovnik Ljuba Novaković, zastopnik župana dr. Fetič, narodni poslanec Rasto Pustoslavšek, predsednik SPD dr. Preinar, odborniki, planinarji, sportniki, ljubitelji prirode. — Pred pričetkom predstave je dr. Preinar s kratkim nagovorom, v katerem je poudaril pomen alpinizma, prazdravl zbrano občinstvo, nato pa je s toplimi besedami predstavil g. dr. Branimira Gusića, zdravnika v Zagrebu in člana zagrebskega planinskega društva »Slijeme«.

Dr. Gusić je orisal vse težkoče, ki so jih imeli z izvedbo filma, ki je bil izvršen v šestindvajsetih dneh. Podal je kratko sliko gorske skupine »Durmitor«, tamošnjih ljudi in krajev. Kljub temu, da je on sam navdušen alpinist, človek, ki z vso dušo ljubi močeno, neme priče svoje domovine, ki je zaljubljen v gorske vrhunce, ni pozabil ljudi, ki žive daleč od tistim kamenjem, daleč od velikega, prešernega sveta, daleč od evropske kulture, ki so navezani le na svojo bomo, s kamenjem pokrito zemljo, in žive svoje življenje čisto v največji bedi.

Passivi so tisti kraji hercegovinskih in ornogorskih planin. Le gora in neskončno nebo sta njihov svet, le drobnica, maloštevilna suha goved, nizki bosanski konji in neplodna ali prav malo rodovitna tla so njihovo bogastvo. In namen tega filma je propaganden, a propaganden v svojem visokem kulturnem poslanstvu, da seznanj kulturni svet z lopotami jugoslovenskih pogorij in njihovega ljudstva, da bi se razmahnil tam, kjer ponekod doslej še ni stopila človeška kultura, tujski promet, ki bi tisto povsem osamljeno ljudstvo rešil bedi, mu dal nove življenjske vire in ga seznanil z evropsko kulturo in civilizacijo.

G. dr. Branimir Gusić je za svoje tople besede bil navdušeno odobranje. Zatem so luči ugasile. Nekaj trenutkov sva vladala popolna tema in tišina, ki je dala slutiti, da so govornikove besede padle na plodna tla in vzbudile napeto pričakovanje. Platno je razsvetljeno. Zrl smo sliko za sliko, pred nami se je razvijal film, ki je nazval nekaterim nedostatkom dramatičnega izvajanja. To je njegov namen, ki ga je in bo v Ljubljani tudi dosegel.

Samomor sivolasega pravoslavnega svečenika

Sremski Karlovci, 3. dec. p. Ogromno senzacijo v mestu in vsej okolici je izzvala vest o nenadni smrti uglednega in splošno priljubljenega pravoslavnega svečenika Dimitrija Ruvarca, knjižničarja patrijaršijske knjižnice v Sremskih Karlovcih. Kmalu se je izvedelo, da je šel sivolasi svečenik, ki je nedavno slavil svoj 89. rojstni dan, prostovoljno v smrt. Že par dni sem je bil nekam potr in napram svojim prijateljem se je pritoževal, da zaradi visoke starosti skoraj nič več ne more delati. Njegovim pritožbam niso posvečali večje pozornosti, ker je bil pokojni kljub svoji starosti znan kot vedno zadovoljen človek. Davi je bil kakor po navadi v cerkvi, nato pa se vrnil v knjižnico in si tam pognal kroglo v srce. Bil je takoj mrtav.

Slava 18. pešpolka suvoborskega

Beograd, 3. decembra p. Danes je slavil svojo polkovno slavo 18. pešpolk suvoborski. Kljub Ledenemu mrazu, ki je zavladal zadnje dni v Beogradu, je prisostvovalo lepi slavnosti mnogobrojno občinstvo s predstavniki civilnih in vojnih oblasti na čelu. Nj. Vel. kralja je zastopal general Ječmenović, ki je imel na polk lep nagovor, pozivajoč vojske k zvestosti do svojega kralja in domovine. Po končanem obredih je bila na čast povabljenim gostom prirejena zakuska.

Otvoritev nove zagrebaške tržnice

Zagreb, 3. decembra n. Danes so v Zagrebu otvorili novo tržnico na Dolcu. Uradna otvoritev tržnice bo v soboto.

Vlomilska družba in neznani napadalec

Ljubljana, 3. decembra. Vlomilci so se po Ljubljani v zadnjem času precej razpasli. Policijski organi so bili že dolgo časa na poslu, in sicer se jim je posrečilo te dni razkrinkati več oseb, o katerih se ni znalo, s čem se preživljajo. Po daljšem oznanovanju pa so policijski agenti ugotovili, da tvorijo ti ljudje nevarno vlomilsko družbo. Aretirali so kar pet mladičev, ki so jih nato zasliševali posamič. Zasliševanje je imelo prav čeden uspeh. Ugotovljeno je namreč, da imajo aretiranci, katerih imen zaenkrat ne navajamo, ker bodo sledile v kratkem še druge aretacije, na vesti prav znatno število vlomov v Ljubljani, a tudi na deželi. Aretiranci niso Ljubljanci, marveč so bili svoj čas zaposleni v Ljubljani v raznih poklicih in poznajo enako dobro mesto in deželo. Poleg vlomov in raznih tatvin imajo na vesti tudi čedno število tatvin koles, ki so jih po kradi po večini v mestu in jih razpečavali po deželi.

Policiji povzroča mnogo preglaive še neznani napadalec, ki napada posamezne ženske v neposredni okolici Ljubljane ter jim odvzema torbice in druge vrednosti, ki jih nosijo pri sebi. Baš snoči je bila napadena poleg mestne drevosnice ob cesti na Rožnik nasproti vile ministra Ivana Hribarja ga. Marija Miholičeva, ki se je vračala okrog 18.40 domov proti Drenkovemu vrhu. Napadalec je izvršil napad tako hitro, da ga presenečena gospa ni utegnila niti prav pogledati. Odvzel ji je ročno torbico, v kateri je imela stotak in nekaj drobja ter več ključev, nato pa se je urno okrenil in se oddaljil v gozd.

Policijska uprava se je odločila, da bo napela vse sile, da bo lopove, ki ogražajo po mestu in okolici javno varnost, v najkrajšem času iztrebila.

Gostovanje praške »Slavije« v Beogradu

Beograd, 3. decembra p. Beograjski sportni klub je sprejel ponudbo praške Slavije za gostovanje v Beogradu. Pražani bodo nastopili proti BSK dne 10. januarja. Za to srečanje vlada že sedaj veliko zanimanje, saj je »Slavija« znana kot eden najboljših klubov srednje Evrope.

Ujet razbojnik

Beograd, 3. decembra p. V Smederevski Palanki se je po dolgotrajnem zasledovanju orožnikom naposled posrečilo, da so ujeli zloglasnega razbojnika Lukića, ki ima na vesti celo vrsto ropov in umorov. Ocenjen je bil na 5.000 Din. Ker so ga ljudje iz strahu pred njegovim maševanjem skrivali, so ga le težko ujeli. Naposled so ga zasačili v spanju ter brez težave ukinili in odvedli v zapor. Vest o njegovi aretaciji je izzvala med prebivalstvom veliko zadovoljnost, ker je bil ujet razbojnik prava šiba božja za ves okraj.

Tajna komunistična tiskarna v Gradcu

Gradec, 3. decembra d. Snoči je bila izvršena po naročilu ukrajnega glavarstva za graško okolico v Göttingu pri kralju Ludviku Baumkirchnerju v Schönggerstrasse št. 244 hišna preiskava, pri kateri so odkrili tajno komunistično tiskarno in zaplenili tiskarski stroj na pogon z roko.

Nurmi odide na Japonsko

Varšava, 3. decembra AA. Iz Helsinkfora poročajo, da namerava znani finski tekač Nurmi v kratkem odotovati na Japonsko, kjer se hoče udeležiti več tekaških prireditiv.

Hmeljski trg

Zatec, 3.

Naši kraji in ljudje

Spominu dekana Jurka

Slovenjgradec, 3. decembra. V prijazni fari v Starem trgu pri Slovenjgradu je pasel dolgo vrsto let svoje ovčice dekan g. Ivan Jurko. Ni se mešal v politiko, nego se je posvečal le duševni službi in bistril male glave slovenjgradskih solah. Ob priliki napada Nemcev na naše mesto je odločno stal na strani naših bojevnikov in jih z vnetimi besedami vzpodbujal, da so odločno nastopili proti našim starim tiranom.

Njegovo zdravje je začela izpodkopavati zahrbtna bolezen, ki je neprestano glodala na njegovi življenjski niti. Ni bilo drugega izhoda: bolezen je zahtevala operacijo, kateri je bolnik v javni bolnici v Gradcu podlegel. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Slovenjgradec in tukaj ob velikanski udeležbi občinstva pokopano, kar je pač najbolj jasno pokazalo, kako je bil pokojnik priljubljen med ljudstvom. Pogreba so se med drugim udeležili številni slovenjgradski inteligenti, veliko število duhovščine od vseh strani in šolska mladina. Na grobu je pel žalostinke moški zbor slovenjgradskega pevskega društva.

Posebno naklonjen je bil pokojnik tujkajšnji podružnici Slovenskega planinskega društva, kateri je še nekaj dni pred smrtjo izdal dovoljenje za napravo nove poti na Urško goro po svojem posestvu.

Blagega pokojnika bomo ohranili v najlepšem spominu.

Statistika z univerze

Ljubljana, 3. decembra. »Jutro« je že pred mesecem navedlo število o inšcripcij na Aleksandrovo univerzo za zimski semester 1931/32. Podatki še niso bili povsem točni, ker je bil redni inšcripcijski rok od 25. septembra do 4. oktobra podaljšani še do konca novembra. Vpisane slušateljce je bil letos rekord. Na vseh 5 fakultetah je vpisanih 1878 slušateljcev, za 204 več kakor v lanskem zimskem semestru. Pristarek zaznamujejo filozofska 117 (največ), juridična 78, a medicinska in teološka 12, dočim ima tehnična fakulteta 15 slušateljev manj. Na vseh fakultetah je 31 izrednih slušateljcev, a slušateljci sta 302 na posameznih fakultetah je vpisanih: filozofska: 532 rednih in 19 izrednih, od teh 210 rednih in 12 izrednih slušateljcev, juridična: 485 rednih in 4 izredni, med njimi 43 rednih in 1 izredna slušateljca, medicinska: 114 rednih, od teh 20 slušateljcev, tehniška: 566 rednih in 3 izredni, med njimi 15 rednih in 1 izredna slušateljca ter teološka: 150 rednih in 5 izrednih slušateljcev.

Jože Zdravac 50 let v srečnem zakonu

Sv. Bolten pri Središču, 3. dec. Malo je tako skromnih ljudi in tihih delavcev za napredek svojega domačega kraja kakor je to naš skrbni rojak Jože Zdravac. Po vsem svojem delovanju je podoben marljiv čebelnici, ki nikdar ne išče priznanja in plačila za svoje delo. Že prvo spoznanje z njim ti odkrije lepo osebnost: dobrončnost, skromnost in pa značaj, ki je krona vseh čednosti.

Pred dnevi je obhajal v svojem 73. letu zlato poroko. Pri tej redki obletnici naj omenimo njegove zasluge za naš kraj. Malone v vseh družinih je njegovo ime na prvem mestu. Nad 30 let je bil občinski odbornik občine Vitan, nadalje je bil sestanovitelj in dolgoletni načelnik bralnega društva »Lipa«. V istem svojstvu je deloval tudi za ustanovitev in procvit Narodne hranilnice in posojilnice. Kot načelnik posojilnice med svetovno vojno ni dopustil vključ silnemu terorju nobenega vojnega posojila, za kar so mu ljudje še danes hvaležni. Deloval je tudi kot ustanovni član in načelnik pri Gasilskem društvu ter pri daleč znani Trsnčarski zadrugi pri Sv. Boltenku. Tudi v šolskem odboru se je vse-

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice urejeno prebavo. Specialni zdravniki silnega slovesa sprječujo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

lej izkazal za razumnega moža in prijatelja šole in učiteljstva. Nikdar ni zatajil svojega naprednega prepričanja in jugoslovenske zavednosti, pa naj so bili časi še tako usodni. Samo globoki značaj ne klonje nikoli in tak je bil naš Jože Zdravac že od mladosti.

S svojo dobro ženo sta vzgojila 5 tuih otrok, deloma že iz poviha v dobre držav-

ljane in delovne ljudi. Kljub visokim letom sta oba jubilanta še čvrsta in zdrava, čeprav jima ni bila življenjska pot posuta z rožicami. Ob 50-letnici srečnega zakona se pridružujemo ostalim čestitkam, da bi jima življenje naklonilo še lepo število let, še več pa zadoščenja za vse, kar sta dala in storila lepega in dobrega.

Obupno dejanje železniškega kontrolorja

Pri glavnem kolodvoru se je ustrelil v srce g. Mirko Heren

Ljubljana, 3. decembra. Pred skladišči na glavnem kolodvoru se je odigrala popoldne velika tragedija. Okrog 14.35, ko je ravno vozil mimo skladišč na kolodvor dolnjijski vlak, je stopil na tempo skladišča železniški kontrolor 43letni Mirko Heren, si nastavil na prsi revolver, sprožil in se zgrudil... Na strel so prhiteli številni drugi uslužbenci iz skladišča ter našli nesrečnega tovariša drgetajočega na tleh, v poslednjih zdihljajih. Prvi je bil na mestu g. Glavnik, ki je ob pogledu na revolver poleg Mirka Herena takoj skočil nazaj v skladišče k telefonu in pozval na pomoč reševalno postajo. Avto je bil bliskovito na mestu, reševalci so naložili Herna ter ga nemudoma odpeljali v smeri proti bolnici Med vožnjo pa je nesrečnej izdihnil, zato so zapeljali truplo pred reševalno postajo v Mestnem domu, od koder so telefonično obvestili policijsko upravo in vodstvo glavnega kolodvora. Pred Mestni dom sta kmalu prišla policijski zdravnik dr. Pavle Avramovič in policijski uradnik g. Florjan, ki sta po ogledu trupla mogla določiti samo prevoz v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Med železniškimi uslužbenci na kolodvoru je napravilo obupno dejanje vrliga tovariša Marka Herna šla globok vtis. Vsakdo, ki je imel z njim opravka v službi ali izven nje, ga je spoštoval, kajti bil je izredno dober tovariš in vedno do skrajnosti naklonjen vsakemu, s katerim je imel posla. Pri nesrečnej je našla komisija več pisem, naslovljenih na predstojnika, na ženo, ki stanuje z dvema mladoletnima otrokoma v Cerkveni ulici v Trnovem št. 5 ter še na nekatere druge osebe. Dočim so bila druga pisma zaprta, so našli pri njem še odprt list, naslovljen na tovariša v uradu g. Vohinca. Napisano je bilo: »Tako stori človek, ki je preponosen, da bi iskal sveta drugod, če dobi pretežko delo, ki ga ne more rešiti sam.«

Nesrečni pokojnik je postal v zadnjem času precej samosvojen in je le malo občeval v družbi. V Smarju si je bil sezidal malo hišico, v katero se je nameraval naseliti s svojo družinico šele spomladi. Obupni korak je najbrže napravil v trenutni duševni zmedenosti in skrajni potrtosti, za katero je iskati vzroka najbrž v preobloženosti z napornim delom.

Uboj lastnega tovariša v nočnem spopadu

Usodna zmota med tremi napadalci

Novo mesto, 3. decembra. Pod dobnimiškim farmim zvonom sta našli Dolnje in Gornje Kamenje. Med posameznimi fanti obeh vasi je nastalo sovraštvo že pred letom dni: ob priliki nkega ogleda, pri katerem sta se posebno spopadla France Glavan iz Dolnjih in 27letni Anton Barle iz Gornjih Kamenj. Bar-

le jo je takrat tudi precej ekupil. Pred dnevi pa je prišel v Dolnje Kamenje prekrivat s slamo streho hiše posestnika Linikarja, pri katerem se je zadržal zvečer od 20. ure, nato pa odšel v 10 minut oddaljeno domačo vas. Zec med potjo se je fant bavil z mislijo, kako bi se ta večer maščeval za lani dobljeno klobuto. Za svoj naršt je pridobil brata Jožeta in Janeza Zupančiča.

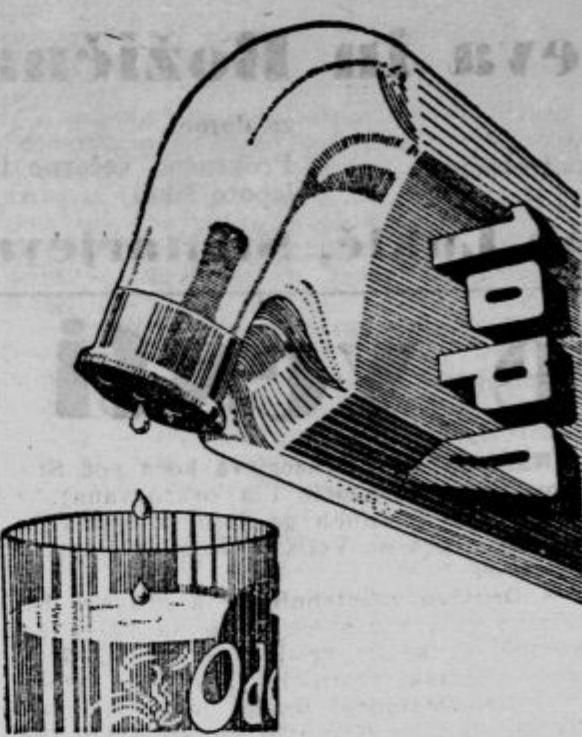
Oba brata Barleta sta se oborožila z motikami, Zupančič pa s sekuro. Tako oboroženi so prišli okrog 21. v Dolnje Kamenje, ko so domači fantje ravno prepevali pri hlevu posestnika Glavana. Med njimi so bili štirje Glavani, in sicer Jože, Janez in dva Franca, vsi sinovi posestnikov in bratrance. Ko so zagledali čudno oboroženo trojico, so takoj planili k hlevskim vratom, za katerimi so hoteli dobiti varno zaklonišče. Še preden pa so se mogli umakniti, je sovražna trojica prihitela v naskoku in začela neumljeno udrihati. Z motiko je dobil udarec 20letni Janez Glavan.

S sekuro je pričakal dekle

Poskus umora na cesti med Trato in Škofjo Loko

Škofja Loka, 2. decembra. Pred dobrim pol letom je prišel v Staro Loko k veleindustriji Franu Dolencu 23letni brezposelni Jože Mirt iz Trzica. Pripovedovalci, da je bil pri vojakihi narednik, da je hotel dalje časa služiti, pa je v jezi udaril nekakega predpostavljeneja in moral zato eleči vojaško suknjo. Po vojašini je bil zaposlen nekaj časa pri Sv. Katarini pri dr. Karlu Bornu. Ker je Born zmanjšal obrat, je ostal brez službe. Hodil je po Dolenjskem, po Ljubljani, pa nikjer ni dobil primerne dela. G. Dolenc, ki mu je precej brhki fant ugajal, ga je iz usmiljenja vzel za kočijaža. Mirt, ki je baje konal meščansko šolo, je bil priden in uporaben za razna domača dela. Toda po preteku par mesecev so se jeli pritoževati njegovi sodelavci, da jim nekdo krađe denar v stanovanju. Osumili so Mirta. Ta si je bil namreč medtem nabavil novo obleko in je nosil baje tudi darila nekemu dekletu v škofjeloškem predmestju.

Gospa Dolencova, ki je to izvedela, je sklicala uslužbence in zahtevala, da povedo, kdo je krivec. Ko so Mirta prijeli dosti trdo in mu zagrozili, da ga bodo ova-

Dnevna nega ust in zob z **ODOLOM** je temelj za lepe in zdrave zobe. Okus **ODOLA** je fin in osvežujoč.

van po glavi, da se je ves okrvavljen zgrudil v domačem hlevu med živino, njegov bratranec 19letni Franc Glavan I. pa je dobil mesarski udarec s sekuro za levo uho. Z veliko zvezo rano, ves oblit s krvjo je imel ranjenec še toliko moči, da se je mukoma privlekel do bližnjega doma. Druga dva bratrance Franc Glavan II. in Jože sta med bitko ušla na hodnik in si jedva otela življenje.

V divjaškem pobijanju se je v veliki zmešnjavi primerila med samimi napadalci krvava in usodna zmota. 19letni Janez Zupančič, ki je s sekuro silil najbolj v ospredje, se je od obeh svojih tovarišev malo preveč odstranil. Brata Barleta, ki sta tišala za Glavani, sta tako nalezela v temi nanj in mu preklala glavo, da se je fant brez glasu zgrudil na zemljo. Ko sta nasilneža, prava povzročitelja vsega krvavega delanja, uvidela usodopolno, grozno zmoto, sta vsa skesana prišla neza-vestnega tovariša pod pazduho in ga prenesla domov, kamor je bil poklican zdravnik, ki pa je mogel ugotoviti samo smrtno nevarno poškodbo. Nepremišljeni mladenci je čez nekaj ur podlegel...

Orožniki so še v teku noči aretirali pr udeležencev krvavega spopada, predvsem oba glavna iniciatorja Barleta, in jih odvedli v zapore. Težko poškodovana Glavana France in Janeza pa sta bila prepeljana z razbitima glavam v novomeško bolnico.

dili oblastu, če ne bo priznal in poravnal škode, je tatvine priznal. G. Dolenc ga je nato odpustil. Fant pa je kljub temu prihajal ponoči spat v svoje staro stanovanje. Ker se je vsem smilil, ga niso odganjali. Čez dan se je klatil po škofjeloški okoliščini, na večer pa zahajal k svoji izvoljeni Mariji, v katero se je baje blazno zaljubil. Dekle, ki je na prav dobrem glasu in je delavka v kranjski tekstilni tovarni, se je prvotno rado razgovarjala z Jožetom, kasneje pa, ko je postajal bolj nasilen, se ga je jelo ogibati. To je fanta ujezilo in rekel ji je pri neki priliki, da bi rad tako naredil, kakor nedavno Bor-nov gozdar, ki je najprej ustrelil dekle, nato pa se sebe. Odsihod se ga je deklet balo in ga je nekoč, ko jo je prišel pretepat in davit, naznanilo orožnikom. Komandir, previden mož, ni stvar smatral za tako resno. Pozval je Mirta na orožniško stanico in mu pošteno izprašal vest.

Odkar je bil Mirt brez službe, se ga je deklet onesvestilo v svojo srečo iz strahu, kjerkoli se ji je skušal približati. To je Mirta še bolj podžgal. Ker je vedel, da se vrača zvečer okrog 19. ure od vlaka proti Škofji Loki, je sklenil, kakor je priznal orožnikom, da jo počaka in ubije. V Dolenčevi dvorani je izmaknil sekuro in odšel na zločinsko pot.

Nič hudega slutec sta šli v ponedeljek zvečer Marija in njena sestra Valentina od vlaka po gladki zasneženi poti. Ko sta se bližali na samotni stoječ gostilni »Plevnik«, se je kar nenkrat pojavil kakor iz teme vzrasel — Jože Mirt. Dekletu sta se ga svedra prestrašili, toda še preden sta mogli zaklicati na pomoč, je Mirt zamahnil s sekuro in zbil Marijo na tla. Takoj se je vrgel proti njej, zamahnil ponovno proti glavi, pa je v razburjenosti k sreči ni pogodil. Ker je videl, da je Marija onesveščena, je mislil, da je izvršil svoj zločinski namen in je pobegnil...

Na obupne klice sestre Valentine so prihiteli ljudje in odnesli sila okrvavljeno dekle v bližnjo gostilno. Poklicali so takoj zdravnika dr. Hubada, ki je nudil Mariji prvo pomoč. Ugotovil je, da je bilo dekletu udarjeno s topim delom sekire in da rana ni smrtnonevarna, pač pa da se je

Nobena odboved

kavi, niti zvečer, ob nobeni uri, od nikogar, bodisi zdrav ali bolan, otrok ali starček, odkar imamo kavo Hag!

Prava izborna kava svetovnega glasu, katero zaradi njenega vzorne dobrega okusa in polne neškodljivosti pljejo milijoni ljudi — je kava Hag! Njen pomen za narodno zdravje je pisмено priznalo 27.000 zdravnikov.

deklet onesvestilo v svojo srečo iz strahu. Za krivcem je takoj odšla orožniška patrulja. V snegu so videli velike skoke, našli so tudi okrvavljeno sekuro, toda krivca ponoči niso mogli izslediti. Na praznik dopoldne, ko so nameravali nadaljevati zasledovanje, pa se je Jože Mirt sam javil na orožniški postaji in priznal takoj zločin in namen. Kesanja ni kazal. Poudarjal je, da je hotel dekletu umoriti iz maščevanja, ker ni hotelo ustreči njegovim zahtevam.

Osrednja mlekarska zadruga v Mariboru

Maribor, 3. decembra.

Na praznik 1. t. m. popoldne se je vršilo v Narodnem domu ustanovno zborovanje Osrednje mlekarske zadruge v Mariboru. Zbor je sklical poslanec banske uprave g. Fran Pavlica in so se ga udeležili številni delegati in zastopniki. Prisotni so bili tudi gg. oba sreska načelnika dr. Ispavc in Makar, šef Zdravstvenega doma dr. Vrtovec, mestni župan dr. Lipold, načelnik okrajnega kmetijskega odbora Janžekovič in drugi. Po triurni debati je bilo izvoljeno načelnstvo. Načelnik g. Janžekovič, podnačelnik g. Stern, odborniki pa gg.: Alojzij Missipa iz Jarenine, Alojzij Falež iz Rač, Jože Rajšp iz Spodnje Polskave, Franc Klasinc iz Hotinje vasi, Just Crnko iz Jarenine in Franc Fras iz Dobrenje. V nadzorstvo so izvoljeni gg.: Jakob Florjančič od Sv. Miklavža, Karel Pohore iz Selc, Viljem Eberl iz St. Ilja in Ivan Perko iz Kamnice.

Novoustanovljena zadruga bo v kratkem pričela posloovati. Njena ustanova bo velike važnosti in koristi za preskrbo mesta z zdravim mlekom po enotnih cenah. Pobudo za ustanovitev prepotrebne zadruge je podprla tudi banska uprava v Ljubljani. Namen nove zadruge je, dobavljati Mariboru zdravo mleko iz okoliških občin, ki imajo svoje mlekarske zadruge.

Elitni Kino Matica

Najznamenitejši dunajski komik, slaven po vsem svetu

Max Pallenberg kot **Dober grešnik**

Režija Fritz Kortner

Prvo filmsko delo znamenitega umetnika, ki je doživel po vsem svetu triumfe!

Partnerja **Heinz Rühmann** **Fritz Grünbaum**

Najnovejši Foxov zvočni tehnik!

Predstave ob 4., 1/8 in 9 1/4 zv.

Telefon 2124.

Z noži nad pnevmatiko

Poljane, 2. decembra.

Ko smo čitali o žalostnem napadu fanatičnih nasprotnikov na brata Podlesnika v St. Janžu na Dolenjskem, skoro nismo mogli verjeti, da gre sirovost posameznih mahajskih ljudi tako daleč. Tudi v politični borbi mora vladati poštenost. Ljudje, ki na vsa usta govorijo o svobodi, s svojimi dejanji poslednje dneve najljepše izpričujejo, kako si to svobodo predstavljajo. V nedeljo na večer so se že ugotovljeni zlikovci spravili z noži nad avto industrija Jožka Vebra s Trate pri Škofji Loki in so porazili na vseh štirih kolesih pnevmatiko, s čimer so naredili lastniku za okoli 5000 Din škode.

Sokol Gorenja vas - Poljane je uprizoril v nedeljo popoldne »Tri vaške svetnike«, potem pa se je vršila po krajevnem običaju v društvenih prostorih prijateljska domača zabava. Privedite se je udeležili tudi g. Joško Veber, znan po škofjeloškem okraju kot vnet in dosleden Jugosloven. Ne da bi slutil kaj hudega, se je hotel na večer vrniti g. Veber s svojim avtom, ki ga je pustil na prostem, proti domu. Tedaj pa je opazil razdejano, ki so ga povzročili politični zagazenci. Pnevmatike so bile docela uničene in se je videlo, da gre pri vsej reči za zlobno škodoželjnost, ki zasluži najstrožje kazni.

O zločinskih poškodbah so bili obveščeni varnostni organi, ki so pričeli takoj potvrdbe. Sledovi so vodili do oseb, ki so se v času volilne borbe najizraziteje izpostavile za volilno abstinenco in odvajale naše ljudstvo od izvršitve državljanske dolžnosti. Glavna osumljena so orožniki že aretirali. Vsi osumljeni zanikajo krivdo. Dokazni material pa, ki se kupi nad osumljeni, je vedno večji in bo nadaljnja preiskava pokazala, ali jim bo zanikanje krivde kaj koristilo.

Zopet vlom v Trbovljah

Trbovlje, 3. decembra.

V noči od torka na sredo je bilo vlomljeno v Pisljarjevo trafiko v paviljonu blizu Dimnikove gostilne. Vlomilci so poizkušali vdreti v paviljon najprej pri strehi. Ker bi pa imeli tam preveč posla, so se lotili vrat. Pri vlonu so se posluževali krampov, kar je po tem pustili v bližini paviljona. Odnegli so skoro vse tobacne izdelke, kar jih je bilo v trafiki. Množina plena se še ni mogla ugotoviti, ker se nahaja lastnica, ki si je ravno v soboto zlomila nogo. V tolnici. K sreči je bila trafika zavarovana proti vlonu in lastnica ne bo trpela prevelike škode.

KULTURNI PREGLED

Zagreb slavi Gregorčiča

Zagreb, 1. decembra. Istrski akademski klub je priredil v veliki dvorani »Kolar akademijo« v proslavo pet in dvajsetletnice smrti goriškega slavčkat Simona Gregorčiča. Dvorana je bila natlačena polna. Akademijo je otvoril visokozemec Milan Čok, nakar je železničarsko pevsko društvo »Sava« zapelo Gregorčičevo Pesem »Pogled v nedolžno oko«.

O Gregorčičevem pesniškem delu je govoril vseuč. profesor dr. Fran Ilesič. V svojem navdušenem in toplim govoru je naglašal, da je Gregorčič bil glavna pesniška osebnost svojega časa v slovenski literaturi in kot pesnik živi še danes. Orišal je Gregorčiča kot pesnika svojega kraja, da karakteristiko njegove poezije, ki je po obdelavi in vsebini zelo blizu narodni pesmi. Prikazal je njegovo pesniško miselnost, ki ni plod teorij, marveč izraz njegove osebne bolesti, rezultat bridkih izkušenj in razočaranj. Nežen je, kadar gre za njegovo dušo, bojeviti in ognjevit, če poje o domovini. Predavateljica izvajanja so poslušalci sprejeli z burnim aplavzom.

Zatem je režiser zagrebskega gledališča Hinko Nučič recital Gregorčičeve pesmi »Sočie« in »V pepelnici noči«, ki so napravile zelo globok vtis. Akademijo je zaključila »Sava« s »Planinsko rožico«. Privedite se je imela slovesen in presrečen značaj.

Z. H.

Ivan Lah: Sigmovo maščevanje

Med letošnjimi knjigami Vodnikove družbe je izšla tudi nova zgodovinska povest dr. Ivana Laha »Sigmovo maščevanje«.

Razne kronike besedujejo o naši nemoti, zgovorno pričajo o naši ukričljivi hrblenosti, glasno vpijejo, kriče o prirojenem našem

hlapčevstvu. Kronike same govore, a mi molčimo, kakor bi se sramovali svoje prošlosti.

Pisatelj Ivan Lah je šel in prebrskal zapiske povirke fare, ogledal si skriti, molčeči Ozalj pa morda obiskal raztrgana uskuška sela doli pod Karlovcem — in je krepko in živo zarezal v jedno našo prošlost.

Sigma, jasni sin Dolenjske! Bela vrana tedanjih dni, skoro nemogoč! Sigma silne vere, silne dedšine očetove: Nikakega sentimental! Maščuj, bij, udari! To je beseda. Doli krinko, doli špansko modo! Domačnu beraču pravo pred priptec!

Kako sijajno se nam suče kolo blagostanja: tedaj narod beračev, hlapcev, sužnjev, — dandanes hromci, komaj še kost, ogledana, pohojena in opljuvana od prosvitljenec. Tedaj Sigma junak, svobodnjak, — danes Bidovec mučenec... Res, nismo tega zaslužili ne pred Bogom ne pred ljudmi, tudi nismo zakrivilli sami, da nam gre vse po zlu, ne, kriva je temu naša — ukričljiva hrbljenost... Tužna nam istina, saj mi nismo krivi!

Mnogo je napisanega po raznih naših kronikah, mnogo zanimivega in bridkega. Pisatelj Lah našenja doslej v našem slovstvu še bore malo obdelano enov: borbe Vlahov, njihov značaj, njih jedno usodo. Vlahi, uskoiki, brezdomci, pahneni med dva ognja, preganjani od zla k zlu, kolebajoči med očuhom cesarjem in krvnim bratom Zrinjskim. Cesar jim nudi zemljo, kruha, Zrinjski jim nudi oporo na meč. Češarski jih vabijo v svoj labor, na licu smehljaj, v nedrhi skrivajo škorpiona. Zrinjski jih trga iz mrzlega objema češarskih, skuša jim ohraniti tradicijo, priboriti svobodo. Organizira zaroto. Ti Vlahi brezdomci, najbednejša raja sveta. Ne morejo se odločiti, nimajo trdnih tal, nimajo doma. Od te plati jih izpodnašajo češarski, od one plati Turki. Gorje brezdomcem! Vsem so napoti, kakor pes v cerkvi. Zvesti so le sebi, svoji tradiciji

Miklavževa in Božična izbora

za gospode:

Trenchcoat, suknje, obleke in modne potrebščine

za dame:

Prekrasne večerne in dnevne toalete ter plašči izredne lepote šika.

Fran Lukič, Stritarjeva ul.

Domače vesti

Vojaške vesti. Izpit so uspešno opravili naredniki-dijaki: dr. Vid Lavrič, dr. Marko Korošec in dr. Stanko Černež za čin rezervnega sanitetnega podporočnika, narednik Vinko Tumpelj za čin aktivnega artiljerijskega podporočnika in narednik Alojz Koluder za čin rezervnega zrakoplovnega poročnika. Na službovanje sta pridružena: poročnik korvete Emil Rajar na kr. brodu »Jastreb«, poročnik korvete Valodimir Saje na mornariškemu odredni v Ohridu. Ženitev je odobrena inženjerskemu poročniku Branku Poljanec z gđ. Desanko Kulečev, hčerko carskega uradnika v Obdaji, ter inženjerskemu poročniku Branku Šušterju z gosodično Marijo Wresnigovo, hčerko bivšega trgovca iz Maribora.

Duhovniške vesti. Za upravitelja dekanijskega Starega trga pri Slovenjgradcu je imenovan g. Alojzij Čížek, duhovni svetnik in mestni župnik v Slovenjgradcu, za provizorja župnije Starega trga pa kaplan g. Stefan Horvat. Za duhovniškega svetovnika je imenovan župnik pri Sv. Florjanu v Dolici g. Martin Ulenik.

ZA MIKLAŽEVA IN BOŽIČ

Učiteljsko zborovanje za kamniški srez se je vršilo nedavno v Domžalah. Zbralo se je 90 učiteljev in učiteljic. Aktualno za današnje resne čase gospodarske krize je bilo predavanje dipl. agr. g. Jamnika o narodni ekonomiji. O lepopslu na osnovnih šolah je strokovnjaško razpravljala sreski prosvetni referent g. Lukošič, ki je kar šaplografiral za vsakega zborovalca po en obsejen izvod metodskih navodil o tem važnem učnem predmetu. Situacijsko poročilo je podal predsednik g. Arigler ob živahni debati vseh tovarišev. Zborovanje je trajalo od 9. do 13. in želimo le, da bi obrodilo mnogega klenega zrna za napredek naše šole in učiteljskega stanu.

Vabilo učiteljem vseh kategorij. V nedeljo 6. t. m. se bo vršila ob 9. uri v I. mestni dekanijski osnovni šoli v Ljubljani likvidacijska Društva učiteljic in ustanovni občni zbor zadruga Dom učiteljic.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deca nudi v največji izbiri J. MACEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Mladinski pevski zbor iz Trbovelj-Vodkateremu ostanejo ure bivanja v Ljubljani in koncert v nepozabnem spominu, se iskreno zahvaljuje vsem, ki so s svojo pomočjo in navzočnostjo pripomogli do tako sijajnega razpoloženja, obiska in uspeha. Nismo pričakovali, da nas bo Ljubljana tako sprejela. Danes smo uverjeni, da je Ljubljana res tudi za nas kulturno središče in da nas je in bo vedno podpirala v našem stremeljenju. Hvala vsem! Mladinski pevski zbor iz Trbovelj-Vod.

Iz Zdravniške zbornice. Zdravnik prvega planinskega pehotnega polka g. dr. Janez Gantar je bil vpisan v imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino.

Mesto občinskega tajnika je razpisano pri županstvu občine Tržišča. Tajnik mora biti več vseh tajniških poslov. Mesečno plača 417 dinarjev brez vsakih drugih prejemkov. Opremljene prošnje sprejema županstvo do 16. t. m.

Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odprti in oskrbovane naslednje kočice in domovi: v Triglavskem pogorju stara Aljaževa koča (neoskrbovana),

Zvočni kino Idea!

LIANE HAID

v senzacionalnem cirkuškem zvočnem filmu

V senci maneže

Trude Berliner — Walter Rilla
Vsi posnetki so delani v berlinskem cirku Busch

Premiera ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

v Karavankah Valvazorjeva koča pod Stokom (stalno odprta in oskrbovana), v Kamniških planinah pa Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini in Dom na Kravcu.

Društvo zobotehnikov za dravsko banovino vabi vse svoje člane na važen sestanek, ki se bo vršil v ponedeljek 7. t. m. v Delavski zbornici v Ljubljani. Odbor.

Ciril Metodovi družbi je rodbina dr. Trampuževa iz Kamnika nakazala 100 Din namesto cvetja na grob blagopokojnega g. Frana Nedelika Iskrena hvala!

Novi grobovi. V Šmartnem ob Paki je včeraj umrla gđ. Vera Terčakova, hčerka župana in šolskega upravitelja g. Jožeta Terčaka. Simpatična mladenka, ki je letos maturirala na učiteljsko v Mariboru, je pretekli teden obolela na slepiču. Prepekljali so jo v bolnico v Slovenjgradcu, kjer so jo takoj operirali. Operacija je sicer uspešna, toda nastale so komplikacije, katerim je podlegla. Z užaloščeno županovo rodbino sočustvuje vse Šmartno, saj je imel pokojni Vero rad vsakdo, ki jo je poznal. Pogreb bo v soboto 5. t. m. ob 10. po prihodu jutranjih vlakov, da se omogoči njenim tovarišicam udeležba pri pogrebu. — Na narodni praznik je umrl v av. bol. v Ptuj v 51. l. stosti g. Herman Cajko, finančni respicient v pokouju. Bolehal je že več let in ga je smrt rešila trpljenja. Pokojnik se je zelo udeleževal tudi pri Sportnem klubu ki ga bo hudo pogrešal. Pogreb pokojnika bo danes ob 15. izpred mrtvašnice javne bolnice na mest-

Trenchcoat, suknje

usnjene suknjiče

no pokopališče. — V Slovenjgradcu je preminila g. Vida Veljakova, učiteljica meščanske šole. Pogreb blage pokojnice bo v soboto ob triletni na 16. iz Sokoškega doma. — V ptujski bolnici sta umrli g. Uršula Toplakova, posestnikova žena iz Gorincev, in Predikarica Bogomir, posestnikov sin od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Pokojnikom blag spomin, žalostno naše iskreno sožalje!

Smrt stoletnika. V Zalogu pri Ljubljani je umrl 1. t. m. menda najstarejši mož v dravski banovini, bivši gostilničar Janez Resnik, rojen dne 18. marca 1832 v okolici Rajhenburga. Obolal je štirinajst dni pred svojo smrtjo in izdihnil pri svojem zetu, višjem železniškem uradniku Klinku, pri katerem je preživel zadnjih osemnaest let. Njegovo truplo je bilo pokopano včeraj v njegovem rojstnem kraju Rajhenburgu. Blag mu spomin!

V plesni sezoni bo nedvomno zanimalo vsakega plesalca zvedeti, kakšnega partnerja si želi dobra plesalka. Znana filmska zvezdnica in zmagovalka za svetovno prvenstvo amaterskih plesalcev Flora de Breton je navzvala interesanten članek »Idealen partner za ples«, ki ga lahko čitate v pravkar izšli številki ilustrirane revije »Življenje in svet«. Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah.

Trganje v sklepkih

je pričelke revmatičnih obolenj. Lokalno zdravljenje obolelega dela telesa se vrši z obkladanjem Pistijanskega blata doma.

Dobiva se v prikladni obliki v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5. 14291

Loterija »Poštne doma«. 1. decembra popoldne se je vršilo ob velikem zanimanju občinstva v Delavski zbornici javno žrebanje poštarske loterije. Izvečenih je bilo 600 dobitkov. Prvega (oprema za spalnico, jedilnico in kuhinjo) je zadela srečka številka 16.133, drugega (voz, konja in opremo) številka 14.884. Tretji dobitek (šivalni stroj) dobi številka 11.241. Četrty dobitek (moško ali žensko kolo) številka 11.936. Peti dobitek (blago za moško obleko in podlogo) številka 18.049. Na ostalih 595 dobitkov izžrebane številke so objavljene v žrebni listi, ki bo od 5. t. m. do 31. januarja na vpogled pri vseh poštah dravske banovine in pri prodajalcih srečk. Tam se dobe tudi navodila za izdajanje dobitkov, ki se bodo izročili v času od 10. t. m. do 31. januarja 1932. Pismene ali ustne informacije daje zadruga »Pošta doma« v Ljubljani, Pred Prulami 1.

Kraljevič Markov, mladinski kolektorček Družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1932, je izdelal. Uredil ga je znani pisatelj g. Kompoljski, ilustriral pa g. Vokač. Kolektorček vsebuje obilo pesmic, mihih povestic in zanimivih podatkov. Dobi se v pisarni CMD in stane 6 Din. Kolektorček je najprikladnejše darilo naši šolski mladini za Miklavžev in božič. Segajte pridno po njem!

Požar v trgovini. Iz Slovenjgradca nam poročajo: Na narodni praznik okoli 10. dopoldne so se iz trgovine Ivana Rojnika začeli valiti gosti oblaki dima. Ker je bila trgovina zaprta, so ljudje o ognju takoj obvestili g. Rojnika, ki se je nahajal na slavnostni sokolski akademiji. K sreči so začeli ogenj takoj gasiti tudi domači ljudje, tako da je bil požar ob prihodu mestnih gasilcev, ki so bili hitro na mestu, že pogasjen. Ogenj je nastal zaradi kratkega stika v levi izlozbi in je v kratkem času uničil vse tam se nahajajoče blago. Od vročine je počila tudi velika šopa izlozbenega okna, tako da nastala škoda presega vsoto 15.000 Din. Posebna sreča je, da je ogenj nastal ob belem dnevu. Trgovina je posebno zdaj bogato založena in bi škoda lahko iznašala več stotisočev.

Vremenska poročila z dežele. V dravski banovini je stalno oblačno, le ponekod delno vedro. Mrz se stopnjuje. Najnižja temperatura je včeraj beležila Kranjska gora. Stanje jutranje temperature je bilo: Bohinjska Bistrica — 5 C, oblačno; Kranjska gora — 12 C, jasno; Jesenice — 6 C, jasno; Tržič — 6 C, jasno; Kamnik — 2 C,

oblačno; Maribor — 2 C, oblačno; Dravo grad — 5 C, oblačno; Ljutomer — 2 C, jasno; Celje — 2 C, oblačno; Brežice — 2 C, oblačno; St. Janž na Dolenjskem — 3 C, oblačno; Novo mesto — 1 C, oblačno; Kočevje — 5 C, oblačno in Rakek — 8 C, jasno.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

Spremembe pri deželnem sodišču. Pred dn. 1. j. bil pri deželnem sodišču ukinitelj X. kazenskopriskovalni oddelek. Dosedanji preiskovalni sodnik dr. Janko Bizjak je prevzel začasno civilne zadeve pri okrajnem sodišču.

8. policijske uprave. Včeraj je nastopil policijski upravnik g. Vekoslav Keršovan svoj redni dopust in ga zastopa viši policijski svetnik g. Pestevšek.

Ob 25-letnici smrti pesnika Gregorčiča bo priredila primorska omladina svečano akademijo v nedeljo 13. t. m. v veliki dvorani Uniona, na kar opozarjamo vse častilce korškega slavka.

Člani Društva nižjih mestnih nameščencev v Ljubljani se vabijo, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba pokojnega člana g. Antona Zupančiča, upokojenega inkasanta mestne elektrarne. Pogreb bo danes ob 16. izpred hiše žalosti na Sv. Petra cesti 43. Odbor.

Uruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana priredi v nedeljo za svoje člane poučni izlet v Zasio pri Bledu zaradi ogleda novozgrajene elektrarne KID. Vodi lag. Josip Delek. Zbirališče zjutraj ob 7.15 v veliki glavne kolo dvorani; izstopimo na postaji Dobrava-Vintgar.

Črni ciklon Danes premiera v Matici. Zveza kulturnih društev bo predvajala danes originalen film, ki predstavlja zanimivo dramo, v kateri igrajo glavno vlogo živali, in sicer konji. V južnem delu Severne Amerike so bife v sredi preteklega stoletja najštevilnejše črede poldivjih konj. Film »Črni ciklon« nam nudi vpogled v življenje teh konj in je zelo zabaven. Primeren je zlasti tudi za mladino, ki se bo budila nenavadni bistroumnosti in

Sportne kratke hlače

specijalna izbora

dresuri konj. Premiera bo danes ob pol 3. popoldne v Elitnem kinu Matici. Povablja se bo isti spored še jutri ob pol 3. popoldne in v nedeljo ob 11. dopoldne. Prijatelji živali naj si ta film dopolno ogledajo.

Državni nameščenci, ki hočejo 35. odst. popust v Elitnem kinu Matici, imajo danes zadnjo priložnost, da se abonirajo in kupijo v ravnanjski pisarni potrebne vstupnice za mesec december. Spored kina v tem mesecu je bil že opetovano objavljen. Vsakdo dobi lahko informacije v pisarni kinematografa.

Šentjakovski gledališki oder ponovno v nedeljo in ponedeljek ob 20.15 izvršni Močarjevo komedijo »Kra v gradcu«, ki je žela pri sobotni premieri in nedeljski prvi reprizi izrednih uspeh. Občinstvo, ki je obkralj do zadnjega kotička napolnilo dvorano, se je sijajnim dovptom in izvrstnim komičnim zanetjem prisrčno smajalo. Pridite v nedeljo in ponedeljek zopet, da se še enkrat iz srca nasmejate in tako vsaj za dve uri pozabite na vsakdanje skrbi. Nastopijo naši najboljši igralci. Komedija je prav dobro naštučirana. Predprodaja vstopnic kakor običajno.

Narodni muzej bo za brezplačen nedeljski poset odprl le še v nedeljo 6. t. m. dopoldne od 10. do 12. Ponovna omladina otvoritev se bo pravočasno razglasila. Po setni red med tednom (plačani obiski posameznikov ter poseti Sol in koronacij) na ostane tudi preko zime neizkoriščen Pomladni se bo nato nalajevala tudi voštva po zbirkah z repertoar po radiu Medtem na bo zima tudi pravi čas za studij prav kar izlišega »Vodnika po kulturnozgodovinskih zbirkah« našega Narodnega muzeja.

Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga« bo imelo jutri dva Miklavževa večera, in sicer ob 17. za mačke v dvorani kina »Ljubljanski dvor« ter ob 20. za odrasle v društvenih prostorih. Obkralj se obeta leva zabava. Tovariši železnice naj pri prijatelji se vabijo, da se jih udeležijo s svojci.

Odelek stavbinskih delavcev NSZ sooroda članstvu, da sta pričela z delom dramatični in tamburaški odelek V oba

Danes dve predstavi altninskega filma DURMITOR v kinu Ljubljanski dvor:

Ob 14½ za dijaštvo in ob 19½ za ostalo občinstvo.

Vstopnice se dobe v predprodaji pri hlagalni kina Ljubljanski dvor od 15. do 21. ure. — (Telefon štev. 2730.) 15153

MIKLAŽEV VEČER

S. K. Ilirije

se vrši dne 7. t. m. zvečer v areni Narodnega doma 15163

MIKLAŽEV PLES

Sokola II. v Kazini

5. XII. 1931 15152

V soboto, 15. decembra
MIKLAŽEV VEČER

Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu za mladino ob 16., za odrasle ob pol 21. uri.

Jazz godba. PLES. 15138

odeksa se sprejmejo oni, ki se hočejo posvetiti glasbi ali dramatič. V ponedeljek se bo vršila prva vaja obeh odeksov. Prijave za sodelovanje sprejema tajništvo NSZ v pač: Delavske zbornice med uradnimi urami. Vsi, ki so voljni sodelovati, se morajo brezpogojno javiti v ponedeljek k prvi vaji Odbor.

Društvo »Sloga« vabi vse člane in prijatelje v soboto v salon k »Levici«, kjer se bo vršilo ob 25-letnici smrti pesnika Simona Gregorčiča predavanje prof. Ivana Dolenc, ki nas bo s pomočjo sklopičnih slik prenese na nekaj trenutkov v solčno Gorishko in pod visoki Krn v rojstno vas pesnikovo Oktet akademikov nam bo zapel krasen venec Gregorčičevih pesmi. Nastopile bodo tudi izbrane moči z deklaracijskega Dvorana bo primerno okrašena. Začetek ob pol 21. Vstop prost. Prosimo za polnoštevilno in točno udeležbo. Doka žimo, da živi spomin na našega gorškega slavka živo v srcih nas vseh! Zato vsi in vse v soboto k »Levici«! Predavateljski odelek.

Klub esperantistov v Ljubljani vabi občinstvo in esperantiste k slavnostnemu občnemu zboru, ki bo ob priliki 10-letnice kluba v nedeljo 6. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani Delavske zbornice. Esperantska razstava v dvorani Delavske zbornice bo nudila vsakomur zanimiv vpogled v esperantsko gibanje. Brezplačen ogled v nedeljo dopoldne od 12. do 18. Zvečer ob 20. v nedeljo pa bo v isti dvorani zabavni večer s pestrnim sporedom. Godba in ples. Vstopnina 5 Din za osebo. Pridite!

Akademski klub gradbenikov bo priredil 5. t. m. ekskurzijo na Bled. Ogleдали si bodo dela, ki jih izvršuje podjetje inž. Delek. Odhod z vlakom ob pol 8. z glavne kolo dvorani. Vabljeni vsi tovariši!

Za pulloverje pristna

ANGLEŠKA VOLNA

TONI JAGER, Dvorni trg 1, Ljubljana.

Fotomaterije, člane in nečlane našega društva, kakor tudi zastopnike drugih fotomaterskih organizacij in odeksov, pozivamo, da se udeležijo važnega sestanka v ponedeljek 7. t. m. ob 20. v zadnji sobi Narodne kavarnice. Gre za organizirano akcijo v korist vsem ljubiteljem fotografije. Fotoklub Ljubljana.

Bolniška blagajna samostojnih mojstrov v Ljubljani razpisuje 6 stanovanj po 100 Din kot podporo vdovam bivših članov te bgažne. Prošnje je vložiti do 15. t. m. pri blagajniku g. Ivanu Kersnič v Ljubljani, Prečna ulica 4.

Tečaj za šivanje priredi Zveza gospodinj v najkrajšem času. Trajal bo 24 večerov, približno tri mesece. Poučevala bo sistematski strokovna učiteljica. Gospodinj, ki bi se hotelo poslužiti te ugodnosti, da se nauče pravilno rikojevati in šivati perilo, naj se zglasijo ob torkih od pol 16. do 19. ure v Splošnem ženskem društvu, Rimska cesta 9, kjer dobe tudi vsa polasnja, ali pa pismeno na naslov:

Za mal

denar

pri

Zveza gospodinj, Rimska cesta 9, številni udeleženci je omejeno na 15. Poleg tega se vrši tudi lahko se tečaj za tako, ki že znajo nekoliko šivati, a se hočejo še izpopolniti. Pogoji so jako ugodni. Pozneje se bodo vršili tečaji za prikranjevanje in šivanje oblek.

Popisovanje živine, perutnine in čobelnih panjev se bo vršilo za področje mestne občine ljubljanske od 29. decembra do 8. januarja po magistratnih organih od hiše do hiše. Zbrani podatki bodo služili zgolj statističnim namenom. Občinstvo se opozarja, da pri popisovanju ne dela ovir in ne navaja napačnih podatkov, sicer bi se moralo proti dotični stranki kazensko postopati.

Zahvala. Vsem, ki so se me spomnili in mi čestitali k 75-letnici, bodi po tem potu izrečena moja presrečna zahvala. — Oton Pelan.

Danes ob pol 3. popoldne v Matici

ČRNI CIKLON

Velezanimiv film ZKD z dresiranimi konji!

Mož z denarjem v čevljih. V bližini Zaloga so prišli orožniki iz Vevč ponči neznanega mladega fanta, ki se je vedel prav sumljivo. Povabili so ga na postajo in ga preiskali. Na nemalo začudenje so našli pri njem za okrog 200 Din kovanega drobiža po 50 par, ki ga je imel skritega v čevljih. Poleg tega je imel v žepu še za okrog 500 Din gotovine v različnih novčanicah, za katere se je ugotovilo, da jih je dobil v neki trgovini v Vevčah, kjer je zamenjal kovani drobiž. Mladenič, ki govori hrvaško narečje, pravi, da se piše Mesič, drugega pa ni hotel povedati. Utemeljen je sum, da je ves denar neke ukradel, sam pa pravi, da ga je pribral.

Tatvina magnet. Pred dnevi je bil zvršen vrom v delavnico elektrotehnik Ivana Grlica na Cankarjevem nabrežju 25. Tat je odnesel užitalni magnet za motorno kolo in še drugo metniet za dinamno v skupni vrednosti 1250 Din. Svarimo pred nakupom.

Vlom v trgovino. Včeraj ponoči se je snalil neko iz Kersnikove ulice na dvorišče Slamičeve trgovine, kjer je zlezal skozi okno v trgovino. In vlomil v mizni predal. Našel je okrog 600 Din kovanega drobiža, ni se na kotil mesline, ki je je v trgovini na izbilo.

Pobegla tatvica. Te dni je bil ukraden iz stanovanja Mile Santicove na Dunajski cesti 82 lat damski prstan z belim briljantom, vrednim 1800 Din. Prvotno ni bilo mogoče nikogar osumiti, naenkrat pa je izginila sužninja Ana C. doma od nekdaj Dolenjskega. Zasedujejo jo orožniki.

Akademija maturantov TSŠ se bo vršila v ponedeljek 7. t. m. v Trgovskem domu. Po akademiji ples Iera Sonny-boy jazz. Začetek ob 20. uri. Občinstvo najvlučneje vabimo!

Čajanka SO »Preporoda« bo jutri v Trgovskem domu. Začetek točno ob 20.

Za Miklavža

največja izbira IGRAC, damskih torbic, manikir kovčgov in drugih primernih daril za dame, gospode in otroke. 14066

IVAN SAVNIK, Kranj

Sokol šiška priredi v soboto 5. t. m. Miklavžev večer s plesom v hotelu Bellevue. Darila se sprejemajo v soboto popoldne ob 13. do 19. ure v knjižnici Narodne čitalnice in na Bellevueju.

Miklavž na Taboru. Jutri se bo vršilo Miklavževanje Sokola I na Taboru, ob pol 16. za otroke s primernim sporedom, ob 20. pa za odrasle s plesom. Darila se sprejemajo v soboto ves dan od 10. dopoldne do 20. na Taboru, vhod nasproti vojašnice.

Miklavževanje Sokola II. v Kazini se bo vršilo v soboto 5. t. m. Pričetek za mladino ob 17., za odrasle ob 20. Darila se sprejemajo isti dan od 10. do 11. in od 15. dalje v Kazini. Pozivamo starše, da ob tej priliki obdarijo svojo mladino, kakor tudi odrasle, da se obdarijo med seboj. Sodelujejo »Jonny jazz«.

Miklavževanje sportnega kluba Jadrana bo v soboto 5. t. m. ob 20. pri Uscniku, Borštnikov trg. Vabljeni vsi člani in prijatelji.

Obisk Miklavža s spremstvom in družbi sv. Antona bo pri plesnem krožku na Taboru v nedeljo 6. t. m.

Miklavžev večer bo jutri zvečer ob 7 uri v gostilni Kolesiji. Darila se sprejemajo od 3. ure.

Obvestilo. Sv. Miklavž in parkelj sta solidarno sklenila zbirati letos darila kakor gramofone, plošče, radioaparate ter šivalne stroje le v trgovini »Centrac«, ki se nahaja na Miklošičevi cesti 38. v palači Grafike. Tu ni na obroke.

Miklavž pride tudi letos k Ljubljanskemu Sokolu v Nar. dom in sicer v soboto 5. t. m. Ob 16. bo obdaroval mladež, zvečer ob pol 21. pa odrasle. Po obdaritvi ples. Darila se sprejemajo v petek od 9. do 12. in od 15. do 19., v soboto pa ves dan. Vhod z Bleiweisove ceste.

Pri Bobenčku vsak petek sveže namočena polenovka.

Napa rokavice, jelenje in trliko, so najceneje pri Šterku nasl. Karničnik, Stari trg 18.

A. PRESKER

Sv. Petra cesta 14

Iz Maribora

Odlikovanje. Z redom jugoslovenske krone je bil odlikovan g. prof. Josip Špendal na drž. realni gimnaziji v Mariboru.

Mestni načelnik dr. Lipold je včeraj prevzel načelniške posle. V sredo popoldne se je poslovil v mestni posvetovalnici dosedanjí mestni načelnik dr. Juvan od predstojnikov posameznih odeksov. Zahvalil se mu je magistratni svetnik g. Rodšek v imenu uradništva.

Izredna seja mestnega občinskega sveta bo v soboto 5. t. m. ob 17. Na dnevnem redu bo zapisnega novoimenovanega mestnega načelnika, podnačelnika in novoimenovanih občinskih svetnikov. Ob pol 18. bodo dopolnilne volitve v odekse.

Koncert mladinskega pevskega zbora iz Trbovelj-Vod. Mladinski pevski zbor rudarskih otrok iz Trbovelj-Vod, ki je že uspešno koncertiral v Rogaski Slatini, Celju in Ljubljani, pride v nedeljo 13. t. m. v Maribor. Zbor je edinstven pojav na polju mladinskega zborovskega petja in je od strokovnjakov odlično ocenjen. Protektorat nad njegovimi prireditvami je prevzel Nj. Vis. prestolonaslednik Peter. Opozarjamo mariborsko publiko na ta koncert, ki bo nudil vsakomur izreden glasben užitek, saj je pri nas mladinsko zborovsko petje skoro še neobdelana njiva.

Nadgeometer

Adolf Götzl

obl. konc. civ. geometer

KINO DVOR

Danes ob 4., pol 8., 9.

Novo! Premiera! Novo!

Ko bom bogat

William Haines
Leila HyamsPovest o lepem dekletu, ki je hotelo
k filmu!

Cene 4 in 6 Din.

ške smeri. Na razstavo vabijo tudi lepaki, izdelani po linorezu akad. slikarja prof. Kosa, a izdan bo tudi katalog s seznamom mojstrov in njihovih razstavljenih del.

a. Družinam, ki žive v pomanjkanju. Zaradi pregleda družin, ki žive v pomanjkanju, so potrebne pomoči, se bodo sprejemale prijave najpotrebnejših v socialnopolitičnem uradu mestnega načelnika mariborskega do 10. t. m. ob uradnih dnevih od 8. do 12. Oziroma se bo zlasti na družine z neposkrbljenimi otroki. Pogoj je vsaj trimesečno bivanje v Mariboru. Za prijavo so potrebni naslednji podatki: prijava o bivanju v Mariboru, dohodnina pristojnost, število neposkrbljenih družinskih članov, celokupni dohodek; družine in višina najemnine.

a. Mesto drugega knjižničarja v študijski knjižnici razpisuje mestno načelnost v Mariboru. Mesto je sistemizirano za uradnika druge kategorije. Prednost imajo absolventi klasične gimnazije. S pridloki opremljene prošnje naj vložijo prosilci do 20. t. m. na mestno načelnost.

a. Posledica noževne pesmi po hudih fantovskih pretepih je navadno mrtvaški zvon. Pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah so napadli neki fantje 23-letnega Martina Padovnika in ga obdelali z noži. Prizadevali so mu pet smrtonosnih vbov. Hudo ranjenega fanta so prepeljali v bolnišnico, kjer je podlegel ranam.

a. Popravljam. V Jutru z dne 29. novembra sem se podpisani zahvalil za pogrebne pesmi pevskemu društvu »Luna«, kar mi pravilno, temveč gre zahvala narodnemu železničarskemu pevskemu društvu »Drava« Matija Belgott.

a. Iz bioskopov. Grajski kino: Od danes do vključno petka »Tam na Volgie«. Po romanu »Vstajenje« grofa Leva Tolstega. Union kino: Izborna vselozaga »Za dolgi noz« Siegfried Arno, Ernst Verebes, Lucie English.

Iz Celja

a. Priprave za veliko turnejo CPD. Danes bo začelo Celjsko pevsko društvo s študijem turnejskega programa. Vse pevke in pevci se napotajo, da vztrajajo tudi nadalje in prihajajo redno k pevskim vajam. Vabijo se pa tudi vse nekdajne pevke in pevci ter vsi drugi dobri pevci in pevke, ki ne sodelujejo v nobenem celjskem pevskem zboru, da se priključijo, če želijo sodelovati. Prijavit se je treba v enem tednu. Redne vaje so ob torkih za ženske, ob sredo za moške in ob petkih za mešani zbor.

a. Seja občinskega občinskega sveta bo jutri ob 19.

a. Delovni čas za podeželske trgovine. Sreski gremij trgovcev v Celju dogovoril v zadnjem času od svojih članov pritožbe o neenakem postopanju varnostnih organov pri izvajanju banke navedbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratov. Da se prenečijo nesporazumi, se vsi prizadevajo obveščati da velja pri ureditvi obratovanja časa za podeželske

Nagrada

Din 10.000

(desettisoč) plača tvornica Jugoslovska d. d. Kranj onemu, ki najde sled za atentatorjem na našega ravnatelja g. M. Horwitz, oziroma kdor omogoči, da se napadalec prime in izroči oblasti.

Izjava

Na »Obvestilo«, ki so ga objavile tvrdke Agfa, Gevaert, Kodak, Kraft & Steudel, Mimos, Perutz, Satrap in Zeiss Ikon v slovenskih listih, izjavlja Fotoklub Ljubljana, da se je odločil posluževati se samo fotomateriala tvrdke, ki v tem obvestilu niso podpisane in ki upoštevajo razen dobička tudi želje fotomaterske mase po dobrem in cenemem materialu. Naša bližnja razstava in vsaka nadaljnja akcija se bo potrdila dokazati, da se material, ki se ga poslužuje Fotoklub, po dobroti prav nič ne razlikuje od materiala navedenih tvrdk. Ljubljana, 4. decembra 1931.

Fotoklub Ljubljana.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20

Petek, 4.: Zaprtlo.

Sobota, 5.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20

Petek, 4.: Zaprtlo.

Sobota, 5.: Viktorija in njen huzar. E.

a. »Zapravljevec v ljubljaniški drami. Pisatelj po vsej Evropi znane čarobne igre »Zapravljevec« Ferdinand Raimund, sodobnik Nestroya. Predvsem so znane njegove pravilne igre, ki so stalno na repertoarju vseh odrov. Vsebinsko »Zapravljevec« je silno preprosta, pa tudi poučna. Dejanje samo je polno fantazije, poezije, ljubeznivega humorja in čustvene toplote. Premijera bo v nedeljo, dne 6. t. m. izven abonmaja. V soboto bo drama zaprta.

a. Miklavžev večer v soboto se bo pela v ljubljanski operi ena najboljših oper zadnjega časa »Viktorija in njen huzar« z red. E.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20

Petek, 4.: Zaprtlo.

Sobota, 5. ob 15.: Rdeča kapica. Premijera.

Otroška predstava.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 7.: Slaba vse. Goslovanje mariborskega gledališča.

trgovine naslednja naredba: Trgovine z mešanim blagom, specijalnim in kolonialnim blagom, delikatesne trgovine, kramarske obratovalnice in branjarije smejo biti ob delavnih odprtih v krajih področja bivše mariborske oblasti celotno od 7. do 12. in od 14. do 19. Ob nedeljah pa od 8. do 10. dopoldne Določila prvega člena navedbe torej ne prihajajo v točkah 14., 15. in 22. za gornje obratovalnice v poštev, ker čl. 2. izrecno navaja, da smejo biti trgovine odprte po slednjem predpisu le v primerih, ko gre za trgovinske obratovalnice, za katere ni v ostalih členih navedbe drugačne določbe.

a. Slabo ogrevanje kolodvorskih čakalnic. Prejeli smo: V zadnjih dneh, ko je pritisnil v vsej banovini ostrejši mraz, občuti potujoče občinstvo, ki se mora posluževati kolodvorskih čakalnic, občuten mraz. Nezadostnega kurjenja menda ni kriva prevelika štednja? Prosimo, da se odpravi ta nedostatek.

a. Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. premijero zvočne filmske opere »Nooj morda...« V glavnih vlogah nastopajo Jenny Jugo, Fric Schütz in Siegfried Arno.

Iz Kranja

a. Drevi v Narodnem domu burka »Tri-je vaški svetniki« Začetek točen.

a. Za Miklavža največja izbira igrač, damskih torbic, manikir, kovčgov in drugih primernih daril za dame, gospode in otroke, Ivan Savnik, Kr. nj.

a. Namesto venca na krsto blagopokojne gospe Pavle Bitenčeve soproge načelnika g. Joža Bitenca, sta darovali: Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov in Zadruga Obrtni dom vsaka po 300 Din za podporo obmornim obrtnikom, njih vdovam in sirotam.

Iz Litije

a. Sv. Miklavž obišče v nedeljo 6. tega meseca ceneje pisača in pisalce. Darovi se sprejemajo v Sokoškem domu samo popoldne od 14. do 16.

Iz Hrastnika

a. Kino Narodni dom bo predvajal v soboto, ponedeljek in torek I. del filma »Graf Monte Christo«. V nedeljo izostanejo kinematografske predstave zaradi proslave sv. Barbare, ki jo prirede rudniški nameščenci v Narodnem domu.

Iz Ptuja

a. Nove cene mesa S. I. t. m. so stopile v veljavo nove cene mesa, in sicer se sme prodajati goveje meso I. sprednji del po 9, zadnji del po 10, goveje meso II. pa prednji del po 6, zadnji del po 8 Din za kilogram Cene telečjega, svinjskega in prekaženega mesa ostanejo začasno neizmenjene. Mesarji morajo imeti meso označeno.

a. Esperanto. Kdor se zanima za mednarodni pomožni jezik esperanto, naj se zgleda v Konzumnem društvu pri g. Do-

GOSPODARSTVO

Samoupravni dolгови

Naše finančno ministrstvo je letos napravilo v izkazu, da ugotovi čim točneje skupno višino dolgov samoupravnih teles na dan 1. januarja 1931. Ministrstvo je v tem pogledu doslej zbralo podatke od vseh banovin, mestnih občin in podeželskih občin in je 14. oktobrskega dne (od 4759) ni poslalo svojih podatkov. Na podlagi zbranih gradiv je ministrstvo sedaj ugotovilo, da znašajo dolгови banovin in občin 1543 milijonov Din. Ta dolg se razdeli tako-le: Beograd in mesta s sedežem banknih uprav dolgujejo 953 milijonov Din, ostale mestne občine 384 milijonov Din, podeželske občine 63 milijonov Din in banovine 143 milijonov Din. Najbolj so zadolžena naša mesta, kajti od skupne vsote samoupravnih dolgov odpade na mesta 1337 milijonov ali 87%. Med mesti pa imajo največje dolgeve beogradska, zagrebška in ljubljanska mestna občina, in sicer:

	skupaj	na prebivalca
	milijonov Din	Din
Beograd	452	1867
Zagreb	180	966
Ljubljana	148	2467

Definitivna cenitev naše letine

Kakor smo pred tedni poročali, je Narodna banka v svojem poročilu za tretje četrtletje l. l. objavila precej višjo cenitev naše žitne letine v primeri s prvotnimi provizornimi cenitvami. Sedaj pa objavlja kmetijsko ministrstvo definitivne podatke o letošnji žitni pridelki. Ta definitivna cenitev je sicer nekoliko nižja od druge cenitve (objavljene od Narodne banke), vendar znatno višja od prvotne cenitve ter znaša v primeri z definitivnimi cenitvami za l. 1930. in 1929. (v milijonih metrskih stotov):

	1931.	1930.	1929.
pšenica	26,89	21,56	25,86
ječmen	3,92	4,04	4,12
rž	1,98	1,99	2,10
koruza (prva cenitev)	32,18	34,65	41,48
oves	2,65	2,85	3,51

V primeri z banškim pridelkom je letošnji pridelok pšenice za 5,02 milijona stotov ali 50.200 vagonov večji, dočim je pridelok ostalih vrst žit za malenkost manjši. Pridelok koruze je navzlic manjši količini kakor v zadnjih dveh letih še vedno ugoden, zlasti če upoštevamo, da smo v slabih letih pridelali mnogo manj koruze kakor letos.

Trenutno so najbolj zanimive številke glede pšenice. Letošnji pšenični pridelok je skoraj dosegel znano rekordno letino 1928., ko smo pridelali 28,68 milijona stotov pšenice, seveda takrat po izredno slabi letini 1927., ki je dala komaj 15,5 milijona stotov. Pred letom 1928 pa je le v l. 1925. prekoračil naš pšenični pridelok količino 20 milijonov stotov. Če upoštevamo, da smo v l. 1930./31. (od 1. julija 1930 do 30. junija 1931) izvozili 14.700 vagonov pšenice, tedaj bo znašal letos naš izvozni presežek preko 60.000 vagonov, saj se je letos naš pridelok povečal za preko 50.000 vagonov. Izvoz pšenice se je pri nas zadnja leta gibal tako-le:

	1926/27.	23.450 vagonov
	1927/28.	2.160 "
	1928/29.	21.240 "
	1929/30.	62.260 "
	1930/31.	14.700 "
	1931/32. ca	60.000 "

Iz definitivnih podatkov o naši letini posnemamo tudi naslednje podatke glede dravske banovine (v oklepaju provizorni podatki): pšenica 534.950 stotov (568.000), ječmen 168.750 stotov (175.000), rž 211.000 stotov (271.000) in oves 198.000 stotov (198.000).

manjku Josipu. Ako bo zadostno število zanimancev, se bo otvoril esperantisti tečaj, v katerem se bo poučevalo po posebni metodi »Ces«.

a. Zaradi tatvine zasledovan. Rozman Ignac, mesarski pomočnik v Viča pri Ljubljani, je zasledovan na podlagi tiralice okrožnega sodišča v Novem mestu in na podlagi policijskega dnevnika od deželne sodišča v Ljubljani zaradi raznih tatvin. Rozmana je našel stražnik v gostini pri »Slonu« l. t. m. in ga aretiral. Rozman je bil oddan začasno v zapore ptujskega sodišča.

a. V Narodnem domu v petek morske ribe.

a. Izgubljeno. Marija Lešnikova, zaselnica iz Orešja, je izgubila v bližini sreskega načelnika denarnico s 360 Din.

Iz življenja na deželi

JEŽICA V soboto ob 19. priredi Sokol Miklavžev večer, na katerem nastopi čarodej Vsemir s škrti in palčki z mladino v narodni noši in sokolsko dečo. Po tem prizoru bo Miklavž obdaroval mlade in stare. Darove sprejema uprava Sokola v soboto od 13. naprej.

POLJANSKA DOLINA. V soboto 5. t. m. zvečer bo imel naš Sokol občinski Miklavžev večer v Sokolskem domu s pestrim, posebno za otroke miklavževim programom z obdaritvijo. Druga taka prireditev bo ta večer tudi v Poljanah pri Vidmarju z enakim sporedom. Udeležite se na obeh krajih prireditve odrasli in privideci s seboj tudi mladino. — Prihodnja prireditve bo v Sokolskem domu na sv. Stefanu dan popoldne z zanimivo ljudsko predstavo in pusto zabavo. Letos jeseni je priredil Sokol dvojne predavanj o Sokolstvu, eno v Gorenji vasi, drugo v Poljanah. Obe sta bili dobro obiskani. — Naši proti zadnjim volitvam delujoči nasprotniki se ne morejo potolažiti in iščejo priložnosti, kako bi se maščevali nad nami. Pri tem se poslužujejo najizkonejših sredstev. Svoje prišaste tolažijo zdaj s tem, da bodo volitve razveljavljene. To je kaj brezupna tlažba.

MOJSTRANA. Jutri bo imel Sokol Miklavžev večer. Ob tej priliki bo tudi obdarovana siromašna sokolska deca. — Pridite!

GORNJA RADGONA. Miklavžev večer, združen s proslavo stoletnice Levstikovega rojstva, priredi tukajšnja državna osnovna šola v soboto 5. t. m. ob 19. v veliki dvorani Posojilnice v Gornji Radgoni. Obdarovana bo tudi siromašna šolska deca. Prireditelji prošajo za prostovoljne prispevke v naturi ali denarju. — Cerkevni vokalni koncert v župni cerkvi pri sv. Petru v Gornji Radgoni bo izvilal v nedeljo 6. t. m. ob 16. cerkveni pevski zbor iz Verzeja. Pri vstopu v cerkev se bodo pobirali prostovoljni prispevki, namenjeni za popravilo orgel.

Borze

3. decembra.

Na ljubljanski borzi so se danes tečaji do- viz Amsterdam in Bruselj po večerašnji oslabitvi zopet okrepili. Tudi deviza London je zopet čvrstejša. Le Newyork in Trst sta nadalje nekoliko popustila.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila Volna škoda zaključena le za aranžma po 272,50 in za december po 275. Dolarski papirji so orilihvi čvrsti in je prišlo do prometa v 8%. Blairovo posojilo za aranžma po 67 in za kaso po 68, v 7% Blairovo posojilo pa za aranžma po 58 in za kaso po 58,50. Zaključki so bili še v investicijskem posojilu po 65 in v 6% begluskih obveznicah po 44, 43, 43,50, 43 in 45.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2275,84 — 2282,68, Bruselj 783,86 — 786,22, Curih 1097,85 do 1101,15, London 185,91 — 193,41, New York 5620,93 — 5637,93, Pariz 220,80 — 221,46, Praga 167,20 — 167,70, Trst 287,26 — 293,26.

Zagreb. Amsterdam 2275,84 — 2282,68, Berlin 1343,50 — 1370,50, Bruselj 783,86 do 786,22, London 185,91 — 193,41, Milan 287,26 — 293,26, Newyork kabel 5642,93 do 5650,93, Newyork ček 5620,93 — 5637,93, Pariz 220,80 — 221,46, Praga 167,20 — 167,70, Curih 1097,85 — 1101,15.

Curih. Beograd 9,05, Pariz 20,1125, London 17,15, Newyork 514, Bruselj 71,40, Milan 26,40, Madrid 43, Amsterdam 207,40, Berlin 121,90, Stockholm 95,25, Oslo 94, København 94, Sofija 3,78, Praga 15,23, Varšava 57,60, Bukarešta 3,07.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda aranžma in kasa 272,50 — 274, za december 273 — 275, 7% investicijske 64 — 66,

Higijena

Po telesnem delu: ma- saža. Pri boleznih v hiši: za inhaliranje. Proti po- kvari zob: Diana raz- redčena v vodi. Diana mora imeti pri hiši vsak kulturni človek. Toda v resnici pravo

Diana

francosko žganje

Cena: mala steklenica 10 Din, srednja steklenica 26 Din in velika steklenica 52 Din. Dobiva se povsod!

4% agrarne 30 — 32, 7% Blair aranžma 57,50 — 59, kasa 58,50 — 59, 8% Blair 68 do 70, 6% begluske 43,50 — 44.

Beograd. Volna škoda 273,75, 274 zaklj., 7% investicijske 63, 64 zaklj., 6% begluske 44,50, 44,25, 44, 43,50, 44 zaklj., 4% agrarne 32 — 33, 8% Blair 65 zaklj., 7% Blair 58 zaklj.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (3. t. m.) Tendence za les še vedno slaba. Zaključena sta bila 2 vagona jelovih desk.

Na lesnem trgu je položaj v glavnem sicer še vedno nespremenjen, opaziti je le nekaj več povpraševanja po rezanem lesu. Medtem ko za rezano bukovo v jeseni ni bilo skoro nikakega zanimanja, se išče sedaj tako obrobjeno kakor neobrobjeno, parjeno kakor neparjeno blago. Cene so ostale še povsem nespremenjene. Po tramih je dnevno povpraševanje. Kakor je podoba, bo tramov spomladi še primanjkovalo. V mehkem lesu je položaj nespremenjen. Glede drv pa je opaziti, da se zaloge suhih drv krčijo. V splošnem je vidno neko oživiljenje v povpraševanju, glede cen pa še ni izgledov za izboljšanje.

ZITO

+ Chicago, 3. decembra. Začetni tečaj. Pšenica: za december 54,25, za mare 55,75, za maj 57,75, za julij 57; koruza: za december 36,35, za mare 40,25, za maj 42,125, za julij 43,75; rž: za maj 47,125, za julij 47; oves: za december 24,50, za maj 26,875.

+ Winnipeg, 3. decembra. Začetni tečaj. Pšenica: za december 59,50, za mare 63,50, za maj 64,25.

+ Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet 26 vagonov. — Pšenica: slavonska, 78 kg težka 235 zaključek. Oves: baški, srenski in slavonski 125 — 130. — Ječmen: baški, 64 kg 122,50 — 127,50; baški, srenski, pomladni, 67/68 kg 160 — 170. Kuruza: baška, stara 102,50 — 105; srenska nova, s kakovostno garancijo 62 — 64; za december - januar 67,50 — 70; za januar - maj 82 — 84; baška nova, z garancijo 61 — 63; srenska stara, okolica Indija 102,50 — 105; okolica Šid 105 — 107; baška sušena 80 — 81; srenska sušena 81 — 83; banaška sušena 79 do 80. Moka: baška in banaška postaja »Og« in »Og« 360 — 380; »2« 340 — 360, »3« 305 — 315; »6« 255 — 265, »7« 190 — 200; »8« 122,50 — 127,50. Otrubi: baški in srenski 85 — 90; banaški 80 — 85.

+ Budimpeštanska terminalska borza (3. t. m.) Tendence čvrsta, promet živahen. Pšenica: za mare 14,28 — 14,30, za maj 15,18 — 15,20; rž: za mare 15,97 — 16; koruza: za maj 17,30 — 17,32.

Sveti Miklavž že pre- mišljuje,

s čim naj Vas obdaruje,

Pa jo ugame sveta

glava,

tale, pravi, bode prava:

»Hitro stopil bodem k

RADIO LJUBLJANA,

tam izbira res velika

mi je dana.

RADIO prav lep in do-

ber tam dobim

in Vas z njim razve-

selim.

Radio Ljubljana

Miklošičeva cesta 5.

Radio

Izvidek iz programov

Petek, 4. decembra.

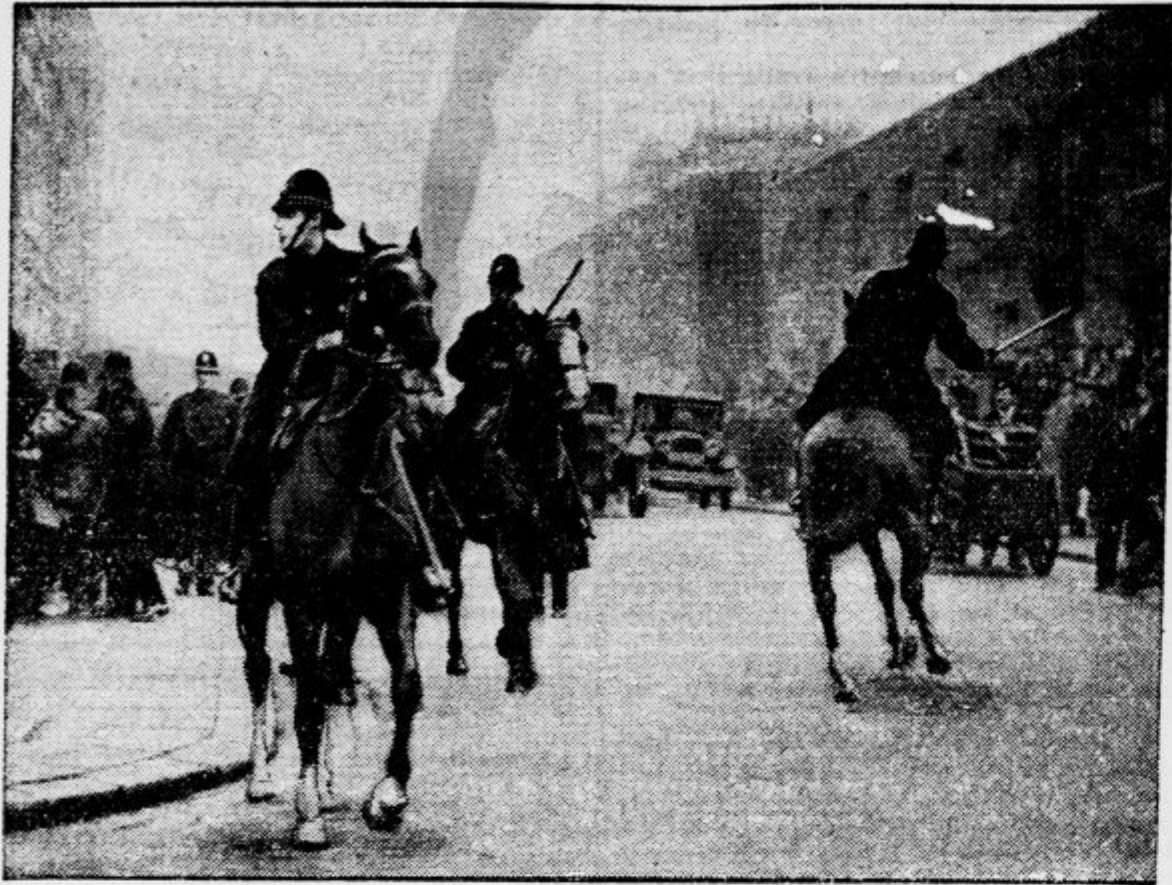
LJUBLJANA 11.30: Šolska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza — 17.30: Šolski kvintet. — 18.30: Gospodinjina ura. — 19: Francosčina. — 20: Pravni kotiček. — 20: Sokolsko predavanje. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 12.05: Radio-orkester. — 16: Popolnanska glasba. — 20: Koncert pevkega zbora Varnostne crkve. — 20.45: Koncert orkestra. — 22: Poročila. — 22.20:

Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. 17: Komorna glasba. — 20.30: Koncert iz Beograda. — 22.40: Godba za ples. — PRAGA 17.05: Koncert kvarteta. — 19.20: Humor. — 19.40: Mandoine in kitare. — 20.25: Pevski kvartet. — 21: Saksofon. — 21.30: Skladbe za violino in čelo. — BRNO 19.20: Vojaška godba. — 21: Stara moravska nabožna glasba. — Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Plesna glasba. — 20.15: Simfonični koncert. — 23: Lahka glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 15.55: Mladinski koncert. — 16.50: Plošče. — 19.40: Pesmi sanj. — BERLIN 19.10: Rapodije. — 20: Nove plošče. — 20.30: Opera »Carmen«. — Mešan glasbeni program. — KÖNIGSBERG 16.30: Lahka glasba. — 19: Nemane Schubertove skladbe. — 19.35: Sluhoigra. —

Iz življenja in sveta

Demonstracije brezposelnih v Londonu

Policija razganja brezposelne demonstrante v londonskem delavskem predmestju Cambdentowu

Pred novim poletom v stratosfero

Nova raziskovanja kažejo, da smo o stratosferi zelo malo poučeni

Prof. Piccard pripravlja, kakor smo poročali, nov polet v stratosfero, ki se ga pa sam ne bo udeležil. Kaj pomeni stratosfera?

Spodnja ozračna plast se imenuje troposfera po grški besedi, ki pomeni plast, ki se giba in obrača. V tej plasti se ozračje zaradi navpičnih in drugih tokov namreč neprestano meša. V stratosferi pa vejejo baje samo vodoravni zračni toki in poleg tega v nji ni pričakovati padavin. Že prof. Assmann, ki je poleg Francoza Teisserenc de Borta odkril obstoj stratosfere in je ugotovil, da so tudi v višini 10 do 15 km, torej v območju stratosfere, opazovali oblačne tvorbe. Pred nekoliko leti pa je izrazil Hergesell dvom, da bi v stratosferi vladali samo omenjeni zračni toki brez padavin. Ta dvom so potrdila razna raziskovanja. Končno besedo o tem bodo spregovorili morda raziskovanja v teku polarnega leta, ki se bo vršilo, kakor znano, prihodnje in poprihodnje leto.

Važen predmet raziskovanja bo tedaj tudi vprašanje tako znanega kozmičnega zarenja. Že na prvem balonskem poletu je prof. Piccard v tem pogledu ugotovil, da meritvami dragocene dejstva, toda meritve so bile nepopolne in prav zato pripravljala prof. Piccard drugi balonski polet v

stratosfero. Že dosedanja njegova raziskovanja pa kažejo, da bodo morali učenjaki v marsičem spremeniti svoje mnenje o kozmičnem zarenju.

Kakor bo našim čitateljem znano, gre že dolgo govor o tem, da bi zračni promet na dolgih progah prenesli v območje stratosfere, ker se bodo tam vozila lahko gibala neprimerno hitreje nego v gostejšem troposfernem zraku. A preden se ta promet uresniči, bo treba natančno ugotoviti razmere v stratosferi, stanje in toke njene zraka. V to svrhu se že gradijo posebna letala, ki naj pokažejo možnost in prednosti zračnega prometa v stratosferni plasti.

Ta letala bodo imela tudi za znanost neprecenljiv pomen saj je še mnogo temnih vprašanj, ki jih je treba glede te plasti razjasniti. Tako še danes ne vemo natančno, v kateri višini se prav za prav začnejo. Zadnja opazovanja nam povedo le to, da se začnejo v polarnih krajih veliko nižje nego v tropskih.

Prvo stratosferno letalo so zgradile Junkersove delavnice in je pred kratkim imelo že poskusno vožnjo v stratosfero pa se še ni dvignilo. Farmanove delavnice v Parizu tudi dovršujejo takšno letalo, a o njem ni nič natančnejšega znano.

Dve Teslovi ideji

V nekem ameriškem obzorniku priobčuje naš slavnj rojak Nikola Tesla zanimive podatke o novih možnostih za pridobivanje energij.

Po enem načrtu bi zgradili od obrežja dolga brezračna predor v globine morja in na ta način bi se izkoristila razlika med toploto na površini in v globini morja za pridobivanje električne energije.

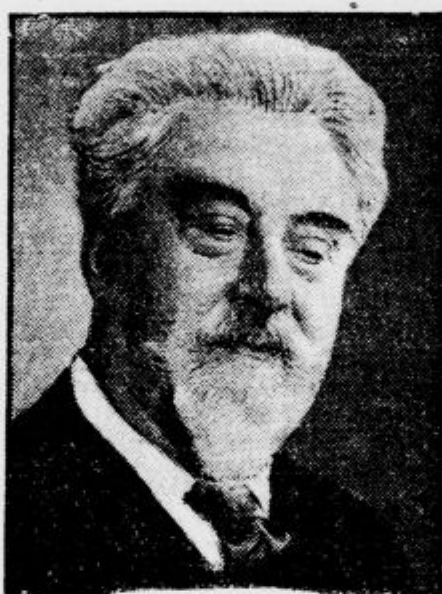
Na podoben način bi se dala izkoristiti notranja zemeljska toplota. V globini zemlje bi zgradili brezračni prostor, ki bi ga napolnili z vodo. Voda bi v njem zavrela že ob razmeroma nizkih temperaturah, njena para bi gonila turbine, nakar bi jo kondenzirano spet speljali v brezračni prostor, kjer bi znova zavrela. Torej neke vrste perpetuum mobile.

Stvar bi bila v bistvu preprosta, zlasti pa cenejša nego drugi načini pridobivanja energij. Glavni trošek bi bil kakor v prejšnjem primeru v zgradbi predorov.

Smrt slikarja Fechnerja

V Schreierhamu v Krkonosih je preminil slepi slikar prof. Hans Fechner, ki je lani poleti obhajal 70-letnico rojstva. Cislanskega umetnika je pobrala pljučnica po kratkem tridnevem bolehanju.

Pokojnik se je rodil v Berlinu, kjer je proti koncu sedemdesetih let obiskoval akademijo za lepe umetnosti. Iz Berlina je odšel v Monakovo, kjer je postal učenec slikarja Defreggerja. Njegovemu vplivu je

Prof. Fechner

tako podlegel, da je prvi čas ustvarjal samo v njegovem slogu. Že tedaj se je bil posvetil portretu, panogi, v kateri se je razvil do popolnega mojstra. Bil je močan in prepričevalen talent in je kot takšen ustvaril mnogo slik trajne vrednosti.

Na stare dni je oslepel. Toda niti ta udarec ni ubil v njem umetnika. Ko ni mogel več ustvarjati harmonije s čopičem, je postal pesnik z dušo in se je na stara leta posvetil pisateljevanju. Ker je dosegel v tej stroki povojne uspehe že za svoje mladosti, mu ni bilo na stara leta nič posebno težko nadaljevati tam, kjer je prekinil v mladosti.

Turist in znanstvenik

V srednji Evropi se trenutno mudi prof. dr. William Frederic Badé, ravnatelj paleontološkega zavoda za literaturo stare zaveze in za semitske jezike na univerzi v Berkeleyu (v Kaliforniji). Badé, rodom iz Pensilvanije, se je do 1904 bavil samo s staroslovjem. 1905 je odšel prvič v Kalifornijo, kjer je prepotoval Sierru Nevada, njene pragozdove in njene doline še neraziskane globeli. Novi svet ga je tako prevzel, da se kar ni hotel več vrniti v domovino. Sierra Nevada je napravila iz njega navdušenega hribolazca. Z malimi odpravami se je profesor povzpnel na tri do štiri tisoč metrov visoke vrhove, odkoder je raziskoval dotlej neznane posebnosti gorskega sveta v tistih krajih.

Zadnjih pet let pa se učenjak zopet bavi z raziskovanjem starin, in sicer raziskuje Palestino. Torišče njegovega delovanja je Tel-en-Nasbeh, gršč, ki je 13 km oddaljen od Jeruzalema. Po sodbi učenjaka je to tisti gršč, ki hrani ostanke starega Mispaha iz rodu Benjaminovega. Najdbe na tem gršču segajo daleč nazaj iz bizantinske dobe do tretjega tisočletja pr. Kr. Na tem mestu je prof. Badé odkril izraelsko svetišče iz železne dobe ter močno mestno obzidje iz prve polovice drugega tisočletja pred našim časom. Našel pa je tudi skalne grobove iz tretjega tisočletja pr. Kr. in v njih je odkril keramične izdelke, orožja in lepota, ki pričajo o izredno bogati in visoki kulturi tedanjih ljudstev.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

Žalna usoda vojne žrtve

Iz Brna poročajo: 7. avgusta 1918 je izstrelak zasul brnskega stavbenika Štefana Trčka na italijanskem bojišču. Nesrečnik je bil s 140 vojnimi tovaršili v neki kaveri. Zasip je bil tako velik, da so utegnili rešiti samo štiri možje, a še od teh je samo Trčka ostal pri življenju, ostali trije so umrli po rešitvi. Mož je izgubil govor in spomin. Oddalil so ga v samostansko bolnišnico v Weissenbachu na Bavarskem, kjer so ga pet let umetno hranili.

Zdravniki niso mogli ugotoviti nesrečnikove istovetnosti in tako je prišlo, da je bil Trčka proglašen za mrtvega. Šele pred kratkim se je mož domislil: kdo in odkod je. Dal je okolici razumeti, da je iz bližine Brna. Poslali so ga domov, kjer je izvedel, da mu je medtem umrla žena, dve hčeri pa sta se omožili. Trčka je še danes tako slab, da ne more napraviti niti koraka brez strežnika, vendar pa začenja polagoma govoriti in tudi spomin se mu vrača. Pravi tudi, da je v Weissenbachu še več čeških rojakov ki ležijo v bolnišnici že več let in so v domovini gotovo proglašeni za mrtve.

Kaj se godi v Tientsinu?

Utrjevanje evropskih in ameriških koncesij

Tientsin predstavlja danes oboroženo tabornišče in čaka, kaj se bo zgodilo novega. Mesto ima namreč to posebnost, da se v njem križajo sfere vplivov raznih držav. Tako zvane »koncesije« se določajo, kopljejo se jarki in se postavljajo mreže iz bodečih žic. V zadnjem času se je posebnost utrdila japonska koncesija. A ne le vojaki, oboroženi so tudi vsi japonski državljani, sposobni za vojaško službo. Meje proti kitajskemu delu mesta so zamrežene z bodečimi žicami, z barikadami, vrečami peska in drugim. Poleg tega pa je na sličen način zaprta tudi ulica, ki tvori mejo s tako zvano francosko koncesijo. Na najvišjem nadstropju sedmorednadstropne stavbe Cuijuej in na njenem stolpu stoje strojnice, ki obkrožujejo vse mesto.

Skoraj evropska cesta v Tientsinu

Tudi francosko poveljništvo je začelo utrjevati svojo koncesijo. Francozi so poslali oddelke Anamitov in oddelke za strojne puške v rajon Ljaskaj, ki meji na kitajsko četrt. Francoske čete v tem predelu mesta z vso naglico kopljejo järke in se utrjujejo.

Kitajska meja z britsko koncesijo je takisto ločena z bodečo žico. Angleške čete zvesto čuvajo britske interese.

Italijanska koncesija pa je popolnoma izolirana od ostalih tujih koncesij, ker jo s treh strani mesta obdaja kitajski del mesta. V tej koncesiji je razpoloženje zelo

nemirno. Nevarnost povzroča notranji položaj, kajti tu živi mnogo kitajskih državljanov. Baš to sila italijanske poveljstvo, da strogo pazi na to, kaj delajo Kitajci.

V nobeni koncesiji pa ni mogoče priti brez posebnega dovoljenja. Ko zatone sonce, umrejo vse zveze z vnanjim svetom.

Bivšo nemško koncesijo stražijo družni kitajski policija in 15. ameriški polk. Tramvajski promet so tukaj že pred časom ustavili, telefon deluje nepravilno in zdaj vozovi še pomanjkanje vode, kajti mestni vodovod leži prav na meji kitajske četrti.

Giljotina za vročevrnost

V Bastiji so obsodili na smrt vročevrnega Korzičana, ki mu bodo javno odsekali glavo

Francoske oblasti nadaljujejo z vso radikalnostjo svojo akcijo, da enkrat za vselej pomirijo vročevrno žilico v korziškem ljudstvu, ki je glavni vzrok tamšnjega tradicionalnega banditstva in krvavih osvete. Pred sodniki v Bastiji je stal tedni spet mlad človek, Jean Mattei, ki je v začetku letošnjega maja usmrtil policijskega komisarja Albertinija.

Mattei je tisti dan igral v kavarni z nekim prijateljem in mejo igra sta si skočila v lase. Da niso intervenirali drugi gostje, bi se že takrat dogodil grd zločin. Mattei pa ni dal miru. Grozijo, da bo že on »Bastijcem pokazal, kdo je«. Policijski komisar Albertini, ki je slišal njegove grožnje, ga je pozval, naj mu sledi na komisarjat. Mattei mu je na videz sledil, ko sta pa napravila nekoliko korakov, se bliskoma pognila iz zepa samokres in oddal na komisarja štiri strele. Albertini se je zgrudil mrtev na tla, Mattei je zbežal, a so ga prijeli že naslednjega dne.

Pred sodniki je nastopil ves skrušen, zagovarjal se je, da je bil zaradi očitkov svojega tovariša, s katerim je igral, namreč očitkov, da goljufa, ves iz sebe in da ni vedel, kaj dela. Njegov branitelj je prosil, naj ga ne sodijo pretrdo, ker gre za žrtev korziške vročevrnosti, ki tira ljudi v neodgovorna dejanja. Baš ta zagovor v vročevrnostjo je menda vplival najbolj, da so obsodili obtoženca na smrt in da mu niso priznali olajševalnih okoliščin. Določeno je bilo, da se izvrši justifikacija »giljotino na javnem trgu v Bastiji. (Opozarjamo na članek »Na otoku krvne osvete«, ki ga priobčuje s številnimi slikami pravkar izšla številka tedenske revije »Življenje in svet«.)

Zgoraj: umorjeni policijski komisar Albertini, spodaj: razbojnik Jean Mattei

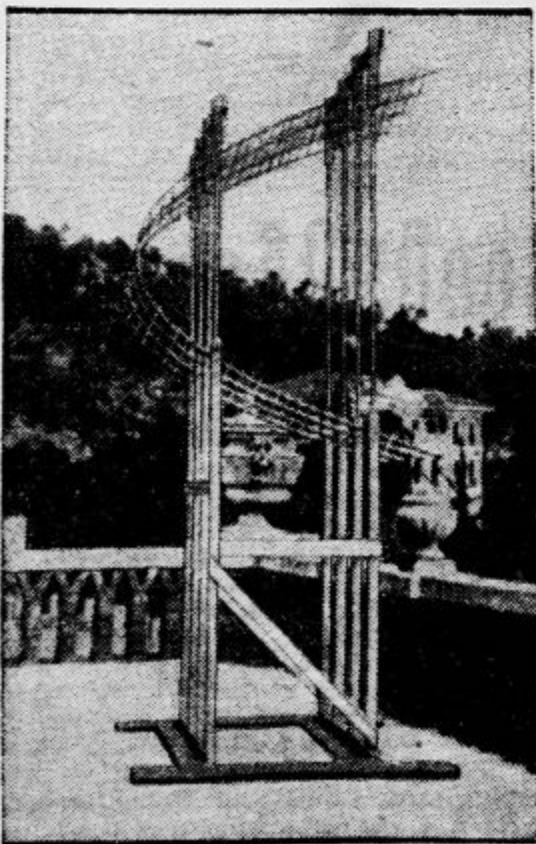
Serum proti malariji

»Lokalanzeiger« poročajo iz Londona, da so našli angleški medicinci serum proti malariji. Poskuse je delal polkovnik James, ki je dosegel v laboratoriju v Surrey odlične uspehe. Deset medicincev se je v eksperimentalne svrhe dalo opikati od moskitov, okuženih z bacili malarije. Vsem desetim so pozneje vbrizgali serum, ki je tako učinkoval, da se pri nobenem ni razvila malarija. Novo sredstvo ima predvsem preventivno vrednost.

Nazadovanje porodov na Dunaju

V dunajskem mestnem senatu in finančnem odboru so razpravljali o nazadovanju porodov. Zdravnik dr. Tandler je razkril na podlagi statističnih podatkov porazno dejstvo, da je imel Dunaj pred dobrimi tridesetimi leti še 51.000 porodov, dočim je sedaj število novorojencev padlo pod 17.000. Medtem ko ni na strani, od katere bi bilo mogoče pričakovati izboljšanja v pogledu naraščanja prebivalstva, nobene volje, da se število porodov dvigne, velja na drugi strani ugotoviti, da se ljudje vedno bolj starajo. Dr. Tandler je nadalje ugotovil, da močno naraščajo blaznosti zaradi preobilnega zavzivanja alkoholnih pijač.

Novi Marconijevi poskusi

Italijanski izumitelj, senator Marconi, je v zadnjem času napravil zanimive poskuse za izvedbo brezžičnega telefonskega prometa s 50centimetskimi kratkimi valovi med Santo Margherito in Napolijem. Poskusi so se dobro obnesli. Kot novost navajajo, da je Marconi ob tej priliki uporabljal posebne reflektorje, ki učinkujejo kakor sferična zrcala in dajejo brezžičnim valovom določeno smer. Slika nam kaže takšen reflektor in Marconija, ki nadzoruje prve poskuse

Letalo bodočnosti?

Ameriški konstruktor letal Walters z novim modelom letala

Svetovna zveza teniških profesionalcev

Roman Najuch,

bivši nemški profesionalni teniški prvak, je bil izvoljen za predsednika nove svetovne zveze teniš. profesionalcev v Berlinu

Kolesarski veterani

Neki londonski sportni list je nedavno razpisal anketo o kolesarskih veteranih. Najstarejša kolesarka je neka 95-letna dama, ki živi v Yorkshireu. Navzlic svoji visoki starosti prevozi dnevno vsak dan večjo progo in napravi 20 km na uro. Poleg te 95-letnice se je javilo še 35 drugih oseb, ki so navedle, da kolesarijo še v visoki starosti. Neki bivši svecnik, z imenom Hastings, vozi kolo kljub svojim 93 letom in pred dobrim letom je celo prevozil daljšo progo po zapadni Evropi. Še danes si upa napraviti 60 do 70 km dnevno. Med ostalimi veterani kolesarskega sporta je eden star 81 let, pet je sedemdesetletnikov, ostali pa so stari 60 do 65 let.

Smuk!

Smučarske drese kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najceneje tvrdka
Drago Schwab, Ljubljana

Noč sredi dneva

V Parizu so imeli zanimiv naravni pojav. V najvišji uri dneva je nebo tako potemnelo, da je zavladovala temna noč in da so morali po hišah kakor na ulicah prižgati svetiljke. Znanstveniki razlagajo ta pojav tako, da se je nakopičilo nad Parizom več plast oblačov v različnih višinah. Najnižja plast, plast deževnih oblačov, je bila nižja od Eifflovega stolpa in se je dotikala tal. Takšne zanimive superpozicije oblačnih plasti se morajo zgoditi samo ob mirnem vremenu in v središču kakšne barometrične depresije. Ta primer pa se je uresničil baš v Parizu.

Iz uredniškega koša

Visoko. V okoliško gostilno je prišel pred nedavnim neki gost in naročil »pečene možgane«. Ker teh ni bilo na jedilnem listu, je natakarica odšla k šefu, da ga poprača zaradi te nenavadne jedi. Čez nekaj minut se je vrnila s sporočilom: »Šef pravi, da nima možganov, dobi jih pa zvečer.«

Vsak dan ena

Obzirni vromilec
Registrira na blagajni, koliko je »dvignile

C. Schmidt:

Mesto mrtvih v Lukatanu

Roman

»Ničesar drugega?«
 »Ne, skromen sem,« sem odgovoril.
 »A doma vas nekdo s hrepenenjem pričakuje, Stefan.«
 Ta opazka me je nekam neprijetno zadela. Viola je to takoj opazila in se zresnila.
 »Brez šale, Stefan, želela bi, da se oženite z Irido. Dajte, opustite svoj nemirni poklic. Vse imate, česar je treba, da osrečite svojo ženo — in Iris bo srečna, kadar bo rešena sebe.«
 »Zakaj mi to pripovedujete, Viola?« sem vprašal, čuteč, kako mi kri pritiska v srce.
 »Ker vam, da vas Iris ljubi.«
 »Odkod veste?«
 »Vem,« je odgovorila s pravo žensko trmo.
 Vzdihi se mi je izvil. Zakaj je dramila misli in želje, ki sem jih z naporom vseh moči zadrževal?
 »Ne bom se oženil z Irido,« sem odvrnil, zakaj videl sem, da poslej ne sme biti več nejasnosti med nama. »Jaz ne bom ljubil nobene ženske več. Zakaj ne, to sami veste, Viola. Tako je, drugače ne more biti.«
 Viole oči so se vlažno zableščale. Prosila me je pogledala. Nekaj me je gnalo, da sem moral nadaljevati.
 »Preden se nam Kamil pridruži, mora biti med nama vse jasno, Viola. Da, ljubim vas,« — videl sem, kako se je prestrašila in zardejala, — »ljubim vas od tiste ure, ko sem vas prvič zagledal. A ker se

moja ljubezen ne more nikoli uresničiti, sem se jo odrekel. Zdaj veste vse in zdaj mi lahko zaupate bolj ko kdaj.«
 Hotel sem odjahati naprej. A Viola me je zadržala. Rahel smehljaj je pregibal njene črte...
 »Ali me hočete pustiti samo?«
 »Oprostite!«
 Šele zdaj sem videl, da sva bila ostala med svojim pogovorom dokaj daleč za drugimi.
 »Gledati morava, da jih dohitiva. Naprej!« sem velel.
 »Ostanite še malo, Stefan!« je poprosila. »Mogoče je, da že danes srečamo Kamila, in tedaj...«
 Jecljala je.
 »In tedaj?« sem vprašal. Pograbilo me je kakor mrzlica.
 »Tedi mora biti med nama vsega konec in v naju vse mirno.«
 »Ali mar ni?« sem začudeno vprašal.
 Pobesila je oči in pridržala konja.
 »Ne!«
 Tudi jaz sem obstal. Tesnobno sem jo pogledal. Kaj se je godilo v njej?
 »Viola?«
 »Da, Stefan! Zdaj vam lahko mirno vse povem. Tudi jaz vas ljubim in sem prebila zaradi tega nekatero težko uro. Vedela sem, kaj ste premišljevali in koliko ste trpeli. Tako sem mislila in trpela tudi jaz.«
 Potegnila si je z nežno roko preko oči, kakor da bi hotela pregnati hude sanje — in kakor v sanjah je nadaljevala:
 »A Kamil živi — Bogu bodi hvala! Zakaj ljubim ga bolj nego vas, Stefan — in njegova sem.«
 Molčal sem. Nadaljevala je, ne da bi me pogledala:
 »Ali, Stefan, dolžna sem vam vsaj del tega, kar morate na ve-

komaj izgubiti. — Potujbite me!«
 V prvem trenutku sem bil kakor odrevenel — nato sem jo objel in potegnil k sebi. Z zaprtimi očmi je trpela moje vroče, izdajalske poljube. Pograbila me je divja omotica, v kateri sem pozabil na ves svet.
 Nazadnje me je rahlo porinila od sebe. In tisti mah sem se zdramil v bolestinu gotovost, da se je zgodilo nekaj, kar je pomenilo slabost, izdajstvo in greh. A Viola si je mirno popravila razmršene lase in rekla brez vsakega vidnega razburjenja:
 »Poljubil si me. Šele zdaj sva prišla do konca svojih želja in sanj. To ni bilo izdajstvo proti Kamilu — moralo se je zgoditi. Zdaj nimava Bogu in usodi ničesar več očitati, in zdaj, Stefan, boste tudi dovolj močni, da se boste lahko odrekli. Podvizajva se za onimi!«
 Ženska duša je zakleta dežela, vekomaj nerazumljiva, vekomaj nedosegljiva vsem zakonom in vsej logiki. Kdo jo more doumleti v vsej njeni neizmernosti? Kaj je ženski duši greh in kaj ji je krepost? Tako zmeden sem bil, ko sva hitro jahala dalje, da nisem mogel urediti svojih misli. Spet in spet sta se besedi »izdajstvo« in »greh« nalik dvema zastrupljenima puščicama zadirali v mojo dušo — in spet sta jima odgovarjale Viole besede: »Moralo se je zgoditi!«
 Dalje in dalje smo jahali po samotnih pragozdnih stezah. Hrup živali in šumenje dreves nama že davno nista bila več nova. Vse to je s svojimi enoličjem samo poglabljalo dojem samote. Griči so se vrstili z dolgimi počeznimi dolinami, ki smo jih največkrat prejahali po vsej njihovi dolžini, da nam ni bilo treba jezdit v breg.
 Proti večeru nam je dal Indijaneec znamenje, naj se ustavimo. Stali smo na znojno položnega griča, ki mu je segal gozd samo do tretjine. Vrh je bil prost.
 Ob pogledu na to veliko prosto ploskev nas je večina vzkliknila od veselja. A Hlumi nam je velel, naj molčimo.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, prodajni in kreditni vsake vrste, eskompti in inkaso menic ter nakačila v tu- in inozemstvo »safe« - depozita Ltd. Ltd. Ltd.
 Brzljavke: Kredit. Ljubljana. — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706, 2806.

Sport

Ponovitev nogometnega derbija

V nedeljo, dne 6. decembra se odigra finale pokalnih tekem v Ljubljani, pri katerem nastopita gornja para. Predtekmo odigra točno ob 13. Svoboda in Slovan. V dosedanjih dveh tekmah je Slovan nastopal nekompleten, za tekmo v nedeljo pa bo poskrbel, da nastopi v svoji najmočnejši postavi, katere moštvo Svobode ne bo smelo podcenjevati.

Glavna tekma pa bo odločila ljubljanskega finalista, ki bo igral nato z Mariborom in Celjem za pokal LNP. Da se v nedeljo ne ponovijo dogodki zadnje nedelje, bo sodil tekmo zunanji sodnik ter bo imela sportna publika priliko prisostvovati res lepim tekmam.

Obe tekmi se odigra na igrišču Ilirije.

Otvoritev zimske in smučarske postojanke na Veliki planini

V nedeljo ob 11. dopoldne se bo vršila na Veliki planini otvoritev novo zgrajene planinske koče, ki tvori depandanso sedanji stari koči.

Zgradilo jo je SPD, da more nuditi priliko posejanja naših prekrasnih planin tudi pozimi. Koča bo oskrbovana vso zimo in spalni prostori, v katerih se nahaja 46 postelj, so stalno kurjeni. Koča bo oprešena za zimske izlete planincev in smučarjev ter za prirejanje smučarskih tečajev.

SPD vabi planince in smučarje, da se v čim večjem številu udeležijo otvoritve. Za one, ki ne bi šli na Veliko planino že v soboto, temveč bi želeli iti v nedeljo, je na razpolago avtobus, ki bo vozil od Figovca v nedeljo zjutraj ob 6. s prihodom v Stranje ob 7., tako da je omogočeno vsakemu priti do 11. na Veliko planino. Vozna cena iz Ljubljane v Stranje in nazaj znaša 30 Din. Znesek je treba položiti vnaprej v društveni pisarni najkasneje do sobote do 10. dopoldne. (Palača Saveza grafičnih radnikov, I. nadstropje, Masarykova cesta.)

Službene objave LNP

(Iz seje p. o. 2. t. m.)

Navzoči gg.: Stanko, Šetina, Novak, Berdajs, Accetto, Kovač, Zupanc.

V nedeljo 6. t. m. se določijo naslednje tekme na igrišču Ilirije: ob 13. Svoboda : Slovan ob 14.30 Ilirija Primorje. Službo ima g. Dorčec blagajno ob 13. do 14.30 g. Grošelj, od 14.30 do 16. g. Accetto. Vsak klub mora postaviti po 3 starejše in vestne reditelje, ki morajo vršiti službo od 13. do konca druge tekme. Izrecno pa se opozarja klub, da morajo nastopiti pravčasno z najmočnejšim moštvom. Isti dan dopoldne bo na igrišču Ilirije prvenstvena tekma, in sicer ob 10. Jadran : Ilirija II. Službo ima g. Pevalek. Vsak klub mora postaviti po tri reditelje: na igrišču Primorja ob 10. Primorje II. : Hermes, službo ima g. Buljevič, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Nastop službe pol ure pred tekmo.

Odobri se prijateljska tekma Ilirija : HASK, Zagreb 13. t. m. v Ljubljani. Določijo se preložen prvenstvena tekma Svoboda : Rapid na 13. t. m. — Verificira se s pravom nastopa 12. t. m. za Zvezdničarja, Maribor: Gala Marjan. — Potrjujemo prejem zapisnika MO Maribor od 23. novembra ter dopis ZNP št. 1420 od 28. novembra 1931. — Naknadno se odobri prijateljski tekmi Ilirija : Primorje, prvo in drugo moštvo, 1. t. m. na igrišču Ilirije. — Tajnik II.

Službeno iz odbora za delegiranje sodnikov. Delegirajo se za prvenstveni tekmi 3. t. m. na igrišču Primorja ob 10. Primorje II. : Hermes g. Skalar, na igrišču Ilirije ob 10.: Ilirija : Jadran g. Ahčan; pokalni na igrišču Ilirije ob 13.: Svoboda : Slovan g. Pevalek ob 14.30 Ilirija : Primorje g. dr. Planinšek.

Službeno iz LNP. Danes ob 20. v Delavski zbornici seja upravnega odbora. — Tajnik I.

Redni letni občni zbor SK Ilirije se je vršil ob veliki udeležbi v sredo zvečer in je pokazal lep napredek v sportnem delovanju SK Ilirije. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. dr. Milan Dular. O občnem zboru bomo še poročali.

Medklubska smučarska tekma. Smučarski klub Ljubljana razpisuje za torek 8. t. m. medklubski smučarski tek na 8 km dolgi progi. Start ob 10.30 pri koči v Tamarju, cilj istotam. Startati smejo vsi verificirani tekmovalci, stari nad 18 let. Prva plasirana dobita praktična darila, tretji pa priznanico. Prijavo na klub, odnosno na vodstvo tekme najkasneje do 10. pred startom. Popoldne trening v skokih na novo zgrajeni skakalnici v bližini koče, ki omogoča skoke čez 25 metrov.

Smučarji na plani! Vsako leto prinese z novim veseljem na staro smučarsko mado tudi vedno veliko število začetnikov, ki se za smučanje sploh niso vnaprej pripravili. Vse te začetnike bo nedvomno zanimal članek, ki ga priložuje pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«, ki se dobi za 2 dinarja po vseh tiskarnah.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 18.30 sestanek, obvezen za prvo moštvo. Zbirališče pred kavarno Emona.

TSK Slovan (nogometna sekcija). Drevo ob 20. obvezen članski sestanek pri »Sokolu« (lovski soba).

Izpolnitev. Naše poročilo v včerajšnjem »Jutru« o tekni udeležnosti izpolnjujemo v toliko, da se je prireditve udeležil tudi LNP in SK Korotan.

Iz Trbovelj

4. Zveza bojevnikov, skupina Trbovlje, je imela v torek v Volkarjevi gostilni redni občni zbor, katerega se je udeležil tudi glavni tajnik g. Rozina iz Ljubljane. Predsednik katehet g. Mirko Ratej je podal kratko situacijsko poročilo, čemur so sledila poročila ostalih funkcionarjev. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika g. Mirko Ratej, za podpredsednika g. Kolbezen Herman, za tajnika g. Žane Miklavčič, za blagajnika g. Grobelšek, za odbornike gg. Mak, Bren, Zavolovšek, Tome in

Volkar. Na občnem zboru centrale v Ljubljani bodo zastopali skupino predsednik, tajnik in blagajnik. Ustanovljen je bil pogrebni fond, v katerega bodo prispevali člani po 1 Din mesečno. Kot prvi je prispeval za ta fond glavni tajnik g. Rozina. — Občinski proračun je razgrnjen in izkazuje 4.675.082 Din izdatkov in 4.677.660 dinarjev krhja. Občinske doklade ostanejo neizpremenjene. Občina mora izvršiti nekaj stvari, ki so neodložljive, predvsem

glode šolstva. Predsednik upravnega odbora g. Vinčo Pavlin je izdelal gospodarski načrt, po katerem bi se dale vse najnujnejše zadeve izvršiti v teku petih let, ne da bi bilo potrebno najeti kako posojilo, ali da bi se morale zvišati doklade. — Sokol priredi Miklavžev večer v soboto v Sokolskem domu, za deco ob 17., za odrasle ob 20. Darila se sprejemajo od 14. ure za deco, in po 18. uri za odrasle na odru.

Miklavžu

dobavlja kot NAJČENEJŠI DOBAVITELJ

Radioaparat in vse radiopotrebščine

gramofone od cenenih do luksurnih, ki so na višku razvoja gramofonije, ter plošče v največji izbiri. Smuči, sanke ter vse druge potrebščine za zimski sport. Fotoaparat.

Žušport

Dalmatinova ulica 3

Miklošičeva cesta 34.

Zahvala

Vsi, ki ste z globokim razumevanjem in bridkim sočuvstvom lajšali gorje naši razočarani, plemeniti, nepozabni ljubljenci

SONJI SCHARLACHOVI

bivši uradnici papirnice Goričane

in ob preranem grobu dvigali srta srca, prejmite našo najodličnejšo in najtoplejšo zahvalo; prav za vse, za obilno poklonjeno cvetje, za izražena sožalja, poslednjo počastitev in spremstvo; posebno vi, ki ste duhovno neumrjoco tolažili: zlasti gg. Župnik Kajdiž in Oblak, Hafner za v srce segajoči govor in pevski zbor za ganljive žalostinke. Dalje se zahvalujemo domačim fantom in dekletom za aranzma spreveda; z eno besedo vsem, ki so na katerikoli način prispevali k poslednji počastitvi.

Naj vam Vsemogočni neštetokrat poplača.

Goričane pri Medvodah, dne 3. decembra 1931.

15167

GLOBOKO UZALOŠČENI OSTALI

FAVORIT cikorija

Najbolj zdrava — najbolj okusna Najboljša in najizdatnejša!

14166

Neizprosna usoda je hotela, da nas je naša ljubljena

VERA

abiturijentka drž. žen. učiteljica v Mariboru

v sredi svoje pomladi danes nenadno zapustila.

Materi zemlji jo bomo izročili v soboto, 5. t. m. ob 10. dopoldne.

Šmartno ob Paki — Marenberg — Zalec, dne 3. decembra 1931.

Rodbine:

Terčak starejši, Terčak mlajši in Kramar

Brez posebnega obvestila.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Po dolgotrajni, mukepolni bolezni je Vsemogočni rešil in poklical k Sebi, v starosti 77 let, našo najdražjo mamico, staro mamico, prababico in taščo, gospo

HEDVIKO KALIGAR

vdovo nadučiteljca.

Pogreb nepozabne bo v soboto, dne 5. t. m. ob 2. uri popoldne od doma žalosti, Sv. Petra cesta 11, na pokopališče k Sv. Križu.

Ohranimo jo v blagem spominu.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1931.

EMILJA KALIGAR, učiteljica, hči; rodbine OSTERMAN-CIGLA-RICH, BISCHOF, prof. KUNC in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki ste naši rajni ženi in materi, gospej

MARIJI MAROLT

pomagali v njeni težki bolezni, ji izkazali zadnjo čast, molili zanjo in nas v hudi nesreči tolažili, se z vso iskrenostjo zahvaljujemo.

Prav posebno hvalo smo dolžni gg. zdravnikom dr. Merčunu, primariju dr. Blumauerju, dr. šabcu in dr. Pavlu Kraju kakor tudi g. prof. dr. Kotniku za njegovo duhovno tolažbo.

Nadalje se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovili od nje pri blagoslovu v Ljubljani in z ogromnim spremstvom pri njeni poslednji poti, v prvi vrsti prečastiti duhovščini, Kat. prosvetnemu društvu in njega pevskemu zboru pod vodstvom g. Gruma, Godbenemu društvu za izvajane žalostinke, Rokodelskemu društvu, gasilcem iz Verda in Vrhnike in Vam, ki ste njen pregodnji grob pokrili z venci in cvetjem.

Sv. maša zadušnica bo v soboto, dne 5. t. m. ob 8. uri pri sv. Antonu v Verdu.

Verd, dne 3. decembra 1931.

15165

Rodbina dr. Maroltova

